

Den innovative ergoterapeut

HOVEDMODEL

OVERSICHT

Dette er en beskrivelse af et forløb, der har til hensigt at gøre studerende mere kreative, innovative og entreprenante.

De studerende bliver gennem en stramt styret proces i stand til at udvikle realiserbare tiltag med udgangspunkt i deres kernefaglighed. Der er fokus på social forandring.

Udførlig drejebog for forløbet er indlagt på side 4.

Fakta:

Sundhed
Ergoterapeutuddannelsen
5. semester teoretisk del

Kontaktinformation:

Bente Jochumsen
Mail: bejo@via.dk
Mobil: 8755 2406

Astrid Drachmann
Mail: asld@via.dk
Mobil: 8755 2418

Forløbet kort beskrevet:

Projektet har fokus på udvikling af relevante nye ergoterapeutiske tiltag

- De studerende arbejder med "Design Thinking" og PACE-modellen som metode med fokus på kreativitet og innovation
- Processen styres gennem Stages of Gate modellen samt facilitering af undervisere
- Projektet udarbejdes i studiegrupper, som hver er tildelt en målgruppe. Grupperne fører en logbog over forløbet
- Projektet afsluttes med en posterpræsentation med tilhørende mundtlig formidling.

Mål og formål

Læringsmål:

- at give de studerende mulighed for at tilegne sig relevant viden, færdigheder og kompetencer relateret til kreativitet og innovation

Undervisningsmål:

- styrke de studerendes professionsidentitet
- udvikle de studerendes personlige kompetencer i relation til kreativitet og innovation
- Der arbejdes hovedsageligt på meso- og makro-niveau

Formål:

- at sætte de studerende i stand til at udvikle og iværksætte et ergoterapeutisk tiltag, som via social forandring fremmer en udvalgt målgruppes muligheder for at deltage i betydningsfulde aktiviteter i lokalmiljøet.

Teoretisk grundlag i udvalg:

- Pace modellen: https://mgmt.au.dk/fileadmin/user_upload/PACE_Financial_16_02_16_til_online.pdf
- Darsø, Lotte. Innovationspædagogik 2. udgave 2019, Samfundslitteratur.
- Jeanne Liedtka og Tim Ogilvie. Designing for Growth. 2011, Columbia Business School Publishing
- FIRE model: <https://www.blivklog.dk/innovation-og-entreprenorskab-med-fire-design/>
- Charles Fadel, Maya Bialik og Bernie Trilling. Fire-dimensional uddannelse. 2017, Dafolo a/s

Se desuden drejebog for forslag til litteratur til de studerende

<p>Centrale aktiviteter i forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vidensindsamling ift. disharmoni (desk research) • Kontakt med målgruppen med henblik på kvalificering af anomali • Udarbejdelse af forretningsmodel for tiltag • Udarbejdelse af prototype • Formidling af produkt/serviceydelse (poster og pitch) • Løbende arbejde med logbog.
<p>Forløbets didaktiske pointer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systematisk arbejde med Lotte Darsøs lederroller i logbogen understøtter gruppeprocessen
<p>De studerendes centrale læringserfaringer fra forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De studerende giver udtryk for, at det er dejligt at få lov til at fordybe sig med et emne og en målgruppe i et længere forløb
<p>Underviserens forberedelse og rolle:</p> <p>Det er væsentligt at tage udgangspunkt i egne relevante studiedokumenter.</p> <p>Ikke alle studerende er lige motiverede for at arbejde med innovation og entreprenørskab. Man kan som underviser/facilitator møde en del modstand.</p>
<p>Beskrivelse af forløbet:</p> <p>Forløbet faciliteres efter 6 gates. Alle gates uploades i gruppens mappe på itslearning. Der arbejdes systematisk med (tilrettede versioner af) øvelser og opgaver fra PACE-modellen.</p> <p>De studerende skal i forbindelse med hver gate skrive logbog. Logbogen lægges i særskilt mappe på Its learning. Formålet med gruppe-logbogen er at understøtte processen i samarbejde og strukturere planlægning af projektarbejdet.</p> <p>Logbogen skal indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mødedatoer • Tilstedeværelse (hvem var tilstede fysisk/virtuelt) • Hvad nåede vi i dag • Planer fremadrettet • Hvordan arbejdede vi med lederroller i innovationsdiamanten • Hvordan har vi givet hinanden feedback med den som omdrejningspunkt. <p>1. Gate: Identitetsarbejde</p> <p>Kortlægning af personlige ressourcer og udarbejdelse af gruppekontrakt</p> <p>Hvert gruppe-medlem udfylder resourceviften. Med udgangspunkt i gruppens resourceviften laves en beskrivelse af gruppens samlede ressourcer. På baggrund af ovenstående udarbejdes en gruppekontrakt. Der gives peer feedback på gruppekontrakt i projektuge 2</p> <p>2. Gate: Disharmonier</p> <p>Med udgangspunkt i målgruppen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Præsentation af det opklukkede rum • Præsentation af 5 disharmonier med udgangspunkt i desk research (kortlægning af målgruppens ressourcer, artikler og statistik). • Hvad har vi af aftaler i forhold til indsamling af empiri (Field research)

Der gives mundtlig feedback af undervisere

3. Gate: Anomalier

Indsamling af empiri

Præsentation af anomali med belæg for, at det er en anomali.

- Udvælg og begrund valget af anomali
- Beskriv processen frem til valget af denne anomali.

Der gives kort skriftlig feedback fra underviser.

4. Gate: løsningsudfoldelse

Verden før og verden efter?

- Beskriv hvordan I tænker den pågældende hverdagspraksis ser ud, når anomalien er væk
- Idegenerer på løsninger af anomalien
- Beskriv jeres idegenereringsproces
- Find mindst 5 idéer til løsninger af anomalien. Hvilken form for innovation ligger i de forskellige idéer.

Der gives peer-feedback

5. Gate: Prototyping

- Vælg en løsning og begrund valget beskriv nexus
- Start arbejde med prototype og forretningsmodel

6. Gate: Værdiskabelse og realisering

Tiltaget pitches for reflekterende team og der gives feedback efter GAB-modellen. 1. udgave af Prototype medbringes. Udfyldt BMC uploades efter GAB-sparring

Der arbejdes efter Aarhus Universitets hovedmodel fra Pace:

Forløbsevaluering:

Der gives løbende formativ feedback i form af skriftlig og mundtlig feedback fra såvel undervisere som medstuderende (se evt. bilag drejebog).

- I forbindelse med afsluttende formidling får de studerende formativ evaluering af undervisere

- I forbindelse med semesterets afsluttende prøve kan de studerende udprøves jf. læringsudbytteerne primært på vidensniveau

Gode råd til underviseren:

1. At gennemgå forløbet kræver, at de studerende kan arbejde såvel divergent som konvergent. De er godt skolede i det gode konvergente arbejde, men mange har svært ved at være i de divergente faser. Her har vi haft gavn af en stram styring af processen gennem stage-of-gate-modellen.
2. Det gør de studerende mere trygge, at der er en kendt ramme.
3. Vi har erfaret, at de studerende arbejder bedst med logbogen, hvis det ud over undervisere, kun er den enkelte gruppe, der kan tilgå mappen.

Læringsforståelse bag forløbet:

De studerende opnår læring ved undervisning *i og gennem* innovation og entreprenørskab. Sideløbende med projektet undervises de studerende i de centrale begreber og teorier.

Drejebog for: Innovationsprojekt 5. semester Ergoterapeutuddannelsen VIA Aarhus

Et 6 ugers forløb

<p>Fag</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ergoterapi • Pædagogik • Aktivitetsvidenskab • Videnskabsteori • Social og sundhedspolitik • Sygdomslære 	<p>Gennemgående litteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Darsø, Lotte. Innovationspædagogik 2. udgave 2019. Samfundslitteratur. • Pace modellen: https://mgmt.au.dk/fileadmin/user_upload/PACE_Final_16_02_16_til_online.pdf 	
<p>Alle gates uploades i gruppens mappe på itslearning Der arbejdes systematisk med (tilrettede versioner af) øvelser og opgaver fra PACE-modellen</p>	<p>Introduktion til projektet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Struktur • Stages of gate modellen • pace • Design Thinking • Logbog 	<p>Logbog</p> <p>De studerende skal i forbindelse med hver gate skrive logbog. Logbogen lægges i særskilt mappe på Its learning. Formålet med gruppe-logbogen er at understøtte processen i samarbejde og strukturere planlægning af projektarbejdet.</p> <p>Logbogen skal indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mødedatoer • Tilstedeværelse (hvem var tilstede fysisk/virtuelt) • Hvad nåede vi i dag, • Planer fremadrettet. • Hvordan arbejdede vi med lederroller i innovationsdiamanten • Hvordan har vi givet hinanden feedback med den som omdrejningspunkt.
<p>Gate 1:</p>	<p>Identitetsarbejde</p>	<p>Indhold i undervisningen:</p>

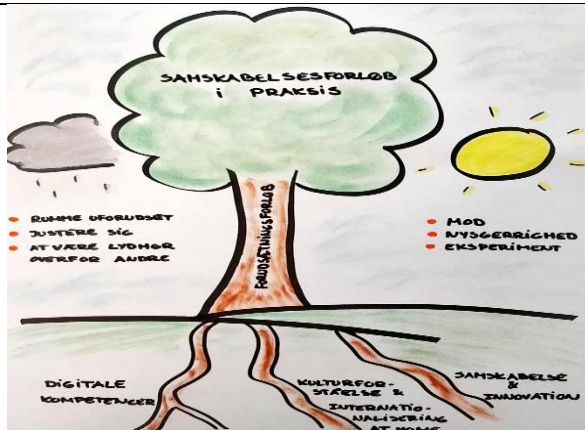
	<p>Kortlægning af personlige ressourcer og udarbejdelse af gruppekontrakt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hver gruppe medlem udfylder resourceviften fra ” Pace ” side 10. • Med udgangspunkt i gruppens ressourceviften laves en beskrivelse af gruppens samlede ressourcer (Tag evt. udgangspunkt i modellen side 10 i Pace) • På baggrund af ovenstående udarbejdes gruppekontrakt. <p>Der gives peer feedback på gruppekontrakt i projektuge 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Social forandring med udgangspunkt i aktivitetsproblemer • Innovation i det danske sundhedsvæsen • Hvad er forholdet mellem innovation og videnskab • Hvornår er hvilke videnskabelige metoder relevante i design thinkingprocessen • Undervisning i både disharmonier og anomalier • Hvordan finder man informanter • Peerfeedback <p>Litteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saras Sarasvati, Hvad gør entreprenører entreprenørielle. Kognition og pædagogik 22. årg nr 83 • Basisbog i Ergoterapi. Åse Brandt, Hanne Peoples og Ulla Pedersen. Munksgaard 4. udgave 2019 kap 27 • Samskabelse som vej til et bæredygtigt, samfund, Ullrich Zeittler, akademisk forlag kapitel 2. De 3 paradigmer. Innovation i sundhedsvæsenet. Red. • Fredskil, Dalkjær og Langberg Gadsforlag. 1. udgave 2017. kapitel 10. Pernille ravn Jakobsen og Uffe Kock Wiil: I krydsfeltet mellem forskning og innovation . • Finn Collin og Simo Køppe; Humanistisk videnskabsteori side 14-19. 2014 Lindhardt og Ringhof forlag A/S Forlag. 3. udgave. Ny professionalisme • Pernille ravn Jakobsen og Uffe Kock Wiil: I krydsfeltet mellem forskning og innovation. • Stages of gate modellen
Gate 2	Disharmonier	<p>Indhold i undervisningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturs indflydelse på ergoterapien

	<p>Med udgangspunkt i målgruppen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Præsentation af det oplukkede rum • Præsentation af 5 disharmonier med udgangspunkt i desk research (kortlægning af målgruppens ressourcer, artikler og statistik). • Hvad har vi af aftaler i forhold til indsamling af empiri (Field research) <p>Der gives mundtlig feedback af undervisere</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kreativitet og ergoterapi på mikro-, meso-, og makro niveau • crazy quilt • Affordable loss • nexus • Deltagerobservation • Fokusgrupper • Semistruktureret interview • idegenereringsmetoder <ul style="list-style-type: none"> • empiriske afprøvninger af interviews om den umiddelbare forståelse af anomalien er den mest hensigtsmæssige. • Fokusgruppe interview til at udfordre ens forståelse af anomalien • Observationer et sted, hvor anomalien udfolder sig særlig tydeligt. Til at give forståelse for ens hidtidige forståelse af anomalien. <p>her vil være meget læsning af teori for de studerende obs; opmærksomhed på rekruttering af informanter/adgang til felt</p> <p>De studerende skal beslutte sig for at anvende <u>en af metoderne</u></p> <p>Litteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kreativitet i ergoterapi. Gamborg et al. Munksgaard 2013. kap 8 • Designing for Growth. Jeanne Liedtka and Tim Ogilvie. Columbia Business School. Kap 7 • Københavns Universitets hjemmeside om innovation: https://innovation.sites.ku.dk/ • Pedersen Kirsten Bransholm; Socialkonstruktivisme, kapitel 6 • Rethinking feedback practices in higher education: A peer review perspective. David Nicol, Avril Thomson & Caroline Breslin: https://doi.org/10.1080/02602938.2013.795518 • Innovation i sundhedsvæsenet. Red. Fredskil, Dalkjær og Langberg Gadsforlag. 1.udgave 2017. kapitel
Gate 3	<p>Anomalier indsamling af empiri</p>	<p>Indhold i undervisningen:</p> <p>Undervisning i bearbejdning af empiri: Metodeopdelt workshops</p> <ul style="list-style-type: none"> • Igangsættelse af proces omkring idegenerering af løsninger på anomali

	<p>Præsentation af anomali med belæg for, at det er en anomali.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvælg og begrund valget af anomali. Beskriv processen frem til valget af denne anomali. <p>Husk at arbejde med persona.</p> <p>Der gives kort skriftlig feedback fra underviser</p>	<p>Litteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Glasdam S, 2013, Semistrukturerede interview af enkeltpersoner, I; Glasdam S, BAProjekter indenfor det sundhedsfaglig område - indblik i videnskabelige metoder, s. 95-108 • Præstegaard J, 2013, Fokusgruppeinterview, I; Glasdam S, BAProjekter indenfor det sundhedsfaglig område - indblik i videnskabelige metoder, s. 96-119 • Wind G, Antropologisk feltarbejde, 2013, I; Glasdam S, BA projekter indenfor det sundhedsfaglige område - indblik i videnskabelige metoder, s. 120-130 • Kragelund L, 2013, Obser-views: metode til at generere data og lærerum for undersøger og informant, Glasdam S, , BA projekter indenfor det sundhedsfaglige område - indblik i videnskabelige metoder, s.1310-140 • Lind rasmussen, Johanne: Folkesundhedsvidenskab og epimediologi. Kapitel 1.af Povlsen, Lene og kap 3 af Christinab Warrer Schnor. • BruunJensen Bjarne; Grønbæk, Morten; Reventlow, Susanne: Forebyggende sundhedsarbejde. Kapitel 7 og Finn Diedriksen.
<p>Gate 4</p>	<p>løsningsudfoldelse</p> <p>Verden før og verden efter?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskriv hvordan I tænker den pågældende hverdagspraksis ser ud, når anomalien er væk. • Idegenerer på løsninger af anomalien • Beskriv jeres idegenereringsproces • Find mindst 5 idéer til løsninger af anomalien. Hvilken form for innovation ligger i de forskellige 	<p>Indhold i undervisningen:</p> <p>Opsummering på hvordan videnskab og innovation hænger sammen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialkonstruktivisme - sættes i sammen hæng med kreativitet og kultur og ergoterapi (det forudsætte, at de studerende har forhåndskendskab ti socialkonstruktivisme) • Fremlæggelse af de 5 ideer derefter <p>Der gives silent feedback på ideerne – hvad kan forbedres, hvad kan gøres bedre, hvor gennemførlig er ideen, hvor unikt er det, nexus samt affordable los</p> <p>Det italesættes, at det er peer feedback</p> <p>Ud fra silent feedback udvælger de studerende den bedste idé</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det aktivitetsvidenskabelige argument/belæg til forretningsmodellen • opsummering på sundhedsvæsenets opbygning brug af lovgivning (sf foreb. Tilgængelighed relateret til politisk trend fra innovation/teknologi/disruption til bæredygtighed)

	<p>idéer</p> <p>Der gives peerfeedback</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Teknologiforståelse <p>Litteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknologi i sundhedspraksis, Heunicke, Lotte og Olesen, Finn. Munksgaard 2014. kapitel 3 og 9
Gate 5	<p>prototyping</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vælg en løsning og begrund valget beskriv nexus • Start arbejde med prototype og forretningsmodel 	<p>Indhold i undervisningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BMC -Forretningsmodel • belæg for skabende udtryksformer –relateret til prototyping • Prototyping <p>Litteratur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se film om Business Model Canvas: https://www.youtube.com/watch?v=RpFiL-1TVLw • Orienter dig i de 10 trin: https://www.alexandercowan.com/business-model-canvas-templates/ • Lilian Rohde og Jens Boelsmand. Innovative studerende - arbejdsbog til professionsuddannelserne kap 10 Realisering
Gate 6	<p>værdiskabelse og realisering</p> <p>Tiltaget pitches for reflekterende team og der gives feedback efter GAB-modellen</p> <p>1. udgave af Prototype medbringes</p> <p>Udfyldt BMC uploades efter GAB-sparring</p> <p>Posterpræsentation fredag</p>	<p>Indhold i undervisningen:</p> <p>GAB sparring (se bilag)</p> <p>Tips til posterfremstilling og formidling</p> <p>Storytelling</p> <p>Litteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grow a business: file:///C:/Users/asld/Downloads/grow-a-business-via-model%20(4).pdf

Samskabelse og medborgerskab

Kunne du tænke dig at lede samskabelsesprocesser, hvor du udnytter deltagernes kompetencer til at skabe pædagogisk praksisinnovation?

Er du træt af at være passiv forbruger af digitale medier, og ønsker du en faglig profil som digitalt producerende?

..måske i en international kontekst?

Så har du mulighed for at finde inspiration til det forløbet her.

[Samskabelse og medborgerskab](#)

Fakta:

Pædagoguddannelsen

Grundfagligheden Modul 5

Kontaktinformation:

Lærke Borup

Mail: lbor@via.dk

Mobil: 8755 3687

Jan Erik Røjkjær Rasmussen

Mail: jrr@via.dk

Mobil: 8755 3582

Forløbet kort beskrevet:

Gennem forløbet forstærkes de studerendes færdigheder i at samle ressourcer til gennemførelse af en innovativ og samskabende proces med fagprofessionelle. De studerende lærer at initiere og lede samskabelsesprojekter.

Mål og formål

Læringsmål:

- at de studerende får viden om og færdigheder i at lede samskabelsesprojekter

Undervisningsmål: at de studerende

- opnår viden om samskabelse og medborgerskab
- styrker deres digitale kompetencer

Formål:

- at de studerende opnår erfaring med at arbejde med sit fagligt professionelle mod og nysgerrighed i forhold til nye fagfelter gennem refleksion over hvad de *kan* og hvad de *vil* i en pædagogisk kontekst.

Teoretisk grundlag i udvalg:

Jönsson, L. 2017. Designing for Learning and Empowerment: how design-based research can impact Education and Practice. EAI Endorsed Transactions on Creative Technologies. *Scandinavian Journal of Information Systems*. 17(11): e5. 1–7.

Hulgård, Esben mfl. 2017 *Samskabelse og Socialt entreprenørskab*, Hans Reitzel Forlag

Petersen, Anne (2015). Digital dannelse og multimodale læreprocesser i dagtilbud i: *Digital pædagogik*. Århus. Systime

Linaa Jensen, Jacob (mfl) 2018 *Sociale Medier*, Samfundslitteratur

Keith Johnstone (1997): *Improvisation og teatersport*. Drama

Centrale aktiviteter i forløbet:

Modulet svarer til seks ugers fuldtidsstudium. De første tre uger arbejder vi med de studerendes forudsætninger for at gennemføre samskabelsesprojekter som omhandler medborgerskab og digitale kompetencer. Herefter gennemføres det konkrete samskabelsesprojekt online. Fokus i forløbet og for læringen er den enkelte studerende i gruppen. Vi sigter mod at indgyde den enkelte mod i processen, en tilgang som, vi ved, har smittende effekt.

Vi forsøger at indgyde de studerende mod til at turde vise begejstring, sårbarhed og handling i processen. Billedlig talt skal brugergruppen modtage en " hård personlig serv" fra vores studerende, så deres samskabelsespartnere kan se, hvem vores studerende er, og hvad de gerne vil. De studerendes sensitivitet, refleksivitet og lydhørhed øves og testes gennem forumteater, hvor de ved udvikling af cases spiller forskellige scenarier, som de afprøver og diskuterer, for at åbne op for en refleksion over forskellige handlemuligheder, og for at træne deres lydhørhed over fra andre.

De studerende må interessere sig for, hvad deres konkrete samskabelsespartnere vil, og hvad der vil være meningsfyldt for dem med netop deres vilkår og kontekst in mente. Når samskabelsespartnerne sender svar retur, skal de studerende kunne tage imod inputtet og justere projektet og kommunikationen, så samskabelsespartnerne tydeligt kan se aftrykket og føle sig inddraget.

Vi beder derfor de studerende forholde sig til:

- Hvad de forestiller sig, at deres samskabelsespartnere vil opleve, lære og erfare ved at deltage i samskabelsesprojektet?
- Hvordan de arbejder med at gøre projektet meningsfyldt, sjovt og givende for netop *deres* samskabelsespartnere?
- Hvordan de arbejder med at holde sig åbne og sensitive over for deres samskabelsespartners bidrag?

Forløbets didaktiske pointer:

Noget af det der er meget lærerigt i processen er, at man som underviser må og skal være i processen sammen med de studerende. Som underviser er det vigtigt, at man eksperimenterer sammen med de studerende – hvor man viser dem vejen, uden at tage styringen.

Styringen er langt hen ad vejen de studerendes opgave. Det er dem, der skal kunne mærke sig selv i processen, og som skal iføre sig kaptajnstrøjen.

I online-samskabelse med andre opstår "den innovative ide" som formet af internationalisering "at home".

Med internationalisering "at home" sender vi de studerende ud på en dannelsesrejse, hvor de ved at vende næsen ud mod resten af verden vender tilbage til deres egen hverdag med et fornyet syn på egne processer. Det kan på mange måder sammenlignes med den udvikling, datidens tænkere og kunstnere gennemgik ved at tage på dannelsesrejser i udlandet for derved at kunne se sig selv og sine nære omgivelser et nyt perspektiv.

De studerendes centrale læringserfaringer fra forløbet:

1. Digitale kompetencer, at kunne samskabe online
2. Innovative kompetencer, at kunne lede samskabelsesprocesser
3. Kompetence i kulturforståelse, Internationalisering at Home

Underviserens forberedelse og rolle:

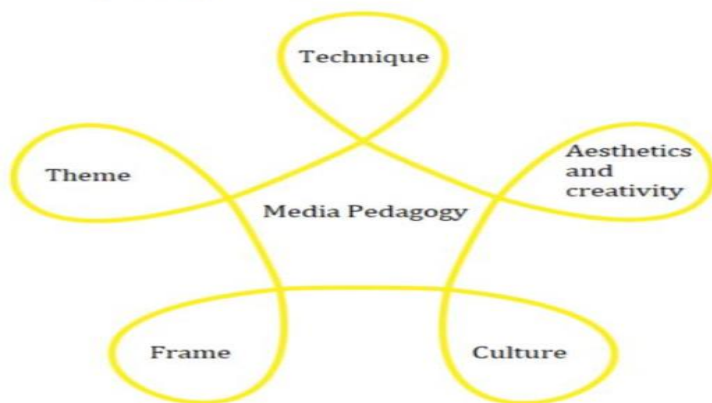
- Det kræver udvikling og vedligeholdelse af et netværk, der vil samskabe
- I samskabelsesforløbet skal underviserne være villige til at være i processen, hvor resultat og produkt ikke står tydeligt.

Beskrivelse af forløbet:

Samskabelse og Medborgerskab tager seks uger, hvoraf tre uger er et forudsætningsforløb, hvor de studerende får viden om Samskabelse og Medborgerskab gennem teoretiske modeller og empiriske cases og dramaturgiske øvelser. Efter tre uger skal de studerende være afklarede om, hvilket udsnit af praksis de ønsker at innovere på.

Udsnittet skal studeres, og de skal have en plan for, hvordan de vil innovere på det med plads til at samskabelsespartneren også kan påvirke processen. Det arbejde samles i en didaktisk loopmodel (se nedenstående model). I de sidste tre uger af forløbet, skal de studerende selv lede et samskabelsesprojekt med praksis.

Mediepædagogisk loopmodel:

En bærende idé i projektet er, at det konkrete praksisforløb og samskabelsesprocessen foregår digitalt. De studerende skal i projektet øve deres digitale handlekompetence ved at planlægge, gennemføre, dokumentere og evaluere et online samskabelsesforløb sammen med eksterne deltagere.

Konkret arbejder de studerende sammen i grupper. Hver gruppe har en blog, der er mediet for deres samskabelsesprojekt. Hver gruppe er også tilknyttet en institution, som de skal samskabe med. Halvdelen af samskabelsesinstitutionerne er internationale institutioner.

Der er tale om en samskabelsesproces, som vores studerende skal facilitere (se nedenstående model). Hvert bidrag fra de studerende skal lægge op til et bidrag fra brugerne i institutionen, og de studerende må derefter medtænke institutionens bidrag i deres næste aktion.

De studerende anvender i forløbet blogs og videomateriale. Blogsene anvendes som dokumentation og formidling af deres samskabelsesforløb. Videoerne, som de studerende og samskabelsesinstitutionen producerer, fungerer som formidlingsredskab mellem dem og deres samskabelsespartner. På denne måde kan både de studerende og samskabelsespartneren følge med i processen. De bliver samskabende om en proces, som for begges vedkommende rækker ud over det 'her og nu' de befinder sig i.

Forud for Samskabelse og Medborgerskab har de studerende været præsenteret for målfast didaktik. Dette spiller ikke overens med den proces, som vi ønsker at være i med de studerende i forløbet. Derfor præsenteres de studerende for den mediepædagogiske loopmodel, der ikke fokuserer på målet, men

derimod søger at fokusere på processen. Deltagerne styrer efter et mere tematisk udgangspunkt, hvor læringscirkler omkring æstetik/kreativitet, teknik, kultur og rammer også tænkes ind.

Model over forløbet:

Uge	1	2	3	4	5	6
Fokus	Forudsætninger for at arbejde med Samskabelse og Medborgerskab			Samskabelsesprojekt med praksis		
Delelementer	De studerendes arbejde med egen sensitivitet og disharmonier. Formulering af brændende platform for samskabelsesprojekt.	Den brændende platform studeres både gennem eksempler og teoretisk materiale, samt studie af målgruppen, dennes praksis og interesser.	Udarbejde loopmodel, hvor de studerende udfylder tema, teknik, æstetik/kreativitet, kultur og rammer for deres bud på samskabelsesprojekt. Skal overføres på den praksis, de skal samskabe med.	Første indspil til samskabelse fra studiegruppen. Arbejde med responsivitet og brugerdrevet innovation. Tre dage senere forventes første svar fra praksis.	Andet indspil til samskabelse fra studiegruppen. Arbejde med responsivitet og brugerdrevet innovation. Tre dage senere forventes andet svar fra praksis	Samskabelsesprojektet afrundes – Studerende fremlægger vha. NABC – inspireret værktøj. Der gives feedback fra vejleder.

Forløbsevaluering:

De studerende skal under forløbet på seks uger aflevere tre studieprodukter. Alle studieprodukterne skal godkendes for at den studerende kan få godkendt forløbet. Afslutningsvis holder grupperne oplæg, hvor de formidler deres samskabelsesprojekt og læring.

Gode råd til underviseren:

- Styrker målfri didaktik, fordi samskabelse i sagens natur kræver en mere åben proces, hvor der gives plads til input fra alle parter, og hvor alle er deltagende
- Vi tilbyder et forløb og en ramme, hvor underviserne kan være nysgerrige og eksperimenterende sammen med de studerende og praksis. Vi bryder med traditionel uddannelsestænkning og byder velkommen til det uforudsete
- Internettet og de sociale medier har et demokratisk underskud, hvor mange kun forbruger og ikke producerer. Vi har et forløb der styrker de studerende i at blive digitalt producerende, hvad der kan give de studerende en stemme
- I uddannelsessystemet opbygger vi forskellige netværk. Særligt ved Samskabelse og Medborgerskab er, at forløbet anvender disse netværk til at skabe et ligeværdigt samskabelsesprojekt i praksis.

Læringsforståelse bag forløbet:

De studerende får *undervisning* i innovative samskabende metoder, de får viden og kendskab til, hvordan brugere, interesseorganisationer og andre professioner kan bidrage til samskabelsesprojekter.

Men der er også praktisk entreprenørskabslæring, som sker når den studerende skal gennemføre reelle samskabelsesforløb med henblik på praksisforandring. Den studerende opnår derved læring gennem afprøvning og efterfølgende refleksion og feedback fra samskabelsesinstitutioner, medstuderende og undervisere.

En hypotesebaseret og eksperimenterende tilgang

Dette forløb giver inspiration til, hvordan dine studerende kan udvikle deres egen undervisning i spændingsfeltet mellem teori og praksis og ved hjælp af hypoteser og eksperimenter.

Fakta:

EVU Pædagogik og CFU
Diplomuddannelsen i erhvervspædagogik
Valgmodulet Fagligt entreprenørskab i de erhvervsrettede uddannelser

Kontaktinformation:

Birgitte Helbæk Marcussen
Mail: bihm@via.dk
Mobil: 8755 0162

Agnete Gudnason
Mail: aggu@via.dk
Mobil: 8755 0181

Forløbet kort beskrevet:

Forløbet er et valgmodul på Diplomuddannelsen i erhvervspædagogik, hvor de studerende primært er erhvervsskolelærere. Vores tilgang er udviklet med udgangspunkt i det overordnede formål for diplomuddannelser, der handler om, at de studerende skal arbejde med kvalificering og udvikling af egen praksis. På det aktuelle modul handler det om udvikling af entreprenørskabsundervisning i erhvervsuddannelser. Det helt centrale i vores tilgang er, at de studerende skal lave eksperimenter i egen praksis i mellem undervisningsgangene på forløbet. Disse eksperimenter skal baseres på hypoteser, som de studerende formulerer med afsæt i koblingen mellem modulets teori og deres erfaringer fra egen undervisningspraksis.

Mål og formål

Læringsmål:

De studerende skal efter undervisningen kunne udvikle, tilrettelægge, udføre og vurdere undervisnings- og læringsaktiviteter, som udvikler deres elevers innovative og entreprenørielle kompetencer.

Undervisningsmål:

- tilegne sig entreprenørielle kompetencer for at kunne arbejde didaktisk innovativt og entreprenøriel
- viden om og forståelse for entreprenørskab og forskellige innovative processer og metoder.

Teoretisk grundlag i udvalg:

Rohde, L. & Olsen, A., L. (2013); *Innovative elever – Undervisning i FIRE faser*. Akademisk Forlag

Tanggaard, Lene (2016); *FAQ om kreativitet*. Hans Reitzels Forlag

Fonden for Entreprenørskab (2016); *Taksonomi i Entreprenørskabsuddannelse*. Hentes her; [taksonomi-2-udg.pdf](#)

Index; *Design to improve life. Underviserguide*
Kan ses her, men ikke downloades; https://is-suu.com/index/docs/underviserguide_dk_print

'Metoder': en samling af koncepter, forløb og metoder til brug for innovationsundervisning i gymnasiet'

<p>Undervisernes mål med undervisningen er at gennemføre undervisning, der former læreprocesser, som giver de studerende mulighed for at indfri modulets kompetencemål.</p> <p>Formål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at de studerende selvstændigt skal udvikle egen undervisning i spændingsfeltet mellem teori og praksis. 	<p>http://www.ffe-ye.dk/media/444437/Metoder-Innovationskraft-og-entreprenoerskab-paa-gymnasiet.pdf</p>
<p>Centrale aktiviteter i forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • entreprenørielle metoder • procesmodeller • formulering af hypoteser • eksperimenter • didaktiske samtaler 	
<p>Forløbets didaktiske pointer: Tre elementer er centrale i undervisningen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vi <i>underviser gennem</i> modulet teorier og metoder, dvs. at de studerende får erfaringer med innovative og entreprenørielle processer i undervisningen. 2. Undervisningen bygger på "<i>en eksperimenterende tilgang</i>", hvor de studerende kobler teori og praksis ved at opstille hypoteser og udføre eksperimenter i egen praksis. Det er centralt at afsættet for udvikling af praksis er hypoteser. 3. Underviserne på modulet <i>metakommunikerer omkring didaktiske overvejelser</i>. De studerende får dermed et bud på, hvordan man kan udvikle egen undervisning og begrunde denne didaktisk. 	
<p>De studerendes centrale læringserfaringer fra forløbet: Den eksperimenterende tilgang, hvor de studerende formulerer en hypotese, som afsæt for at eksperimentere i praksis, betyder at de studerende tør eksperimentere i egen praksis. Hvis eksperimentet fejler, er det ikke dem, som praktikere, der har fejlet. Det er hypotesen, som ikke "holdt vand". Eksperimenterne betyder således, at de studerende tør udvikle deres praksis, også selvom de skulle fejle.</p> <p>Undervisernes metakommunikation om egen didaktik synes også at være frugtbar i forhold til de studerendes læreproces. Metakommunikationen kommer til at fungere som en slags mesterlære. De studerende bliver indført i en praksis, hvor man reflekterer over egne didaktiske valg som afsæt for udvikling af undervisning.</p>	
<p>Underviserens rolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsøg som underviser at være eksperimenterende og metakommunikerende 	
<p>Beskrivelse af forløbet: På modulet undervises der <i>gennem entreprenørskab</i>. Det betyder, at undervisningen gennemgående er tilrettelagt med et metodisk sigte mod udvikling og værdiskabelse. Helt konkret er der i undervisningen afprøvet forskellige fremgangsmåder, metoder og teknologier, som er udvalgt i relation til modulets indhold. Det er også disse fremgangsmåder, metoder og teknologier, der har været omdrejningspunktet for de centrale aktiviteter i forløbet.</p>	

Følgende overordnede aktiviteter har været centrale i forløbet:

- **Entreprenørielle metoder;**

Fx. Brainstorm, vidensvæg, idegenerering, idéindkredsning og idéselektion

Her arbejder de studerende gennem entreprenørielle metoder med forskelligt fagligt indhold. Metoderne vælges specifikt med henblik på, at de studerende kommer igennem forskellige faser af en entreprenøriel eller kreativ proces.

- **Procesmodeller**

På forløbet har vi arbejdet med FIRE modellen, der rummer faserne; Forstå, Ideudvikle, Realiser & Evaluer.

Andre modeller kan bruges. Det væsentlige er, at de studerende får fornemmelsen af 'funktionen' af de forskellige faser. Altså at åbne, samle og lukke.

- **Arbejde med modulets teori**

Det teoretiske input på forløbet har været organiseret dels i korte oplæg fra undervisere og dels gennem de studerendes arbejde i ekspert og matrixgrupper.

Derudover har meget af arbejdet med teorien også været en del af arbejdet med entreprenørielle metoder og processer, da dette jo netop er en stor del af modulets indhold.

- **Formulering af hypoteser - Undervisningseksperimenter
- Udfylde eksperimentskabelon**

De studerende indkredser i løbet af modulet en eller flere udfordringer fra deres praksis. På basis af modulets teori og egne praksiserfaringer opstiller de en hypotese og formulerer et eksperiment, som de kan afprøve i egen praksis frem mod næste undervisningsgang. Hypotese og eksperiment skal basere sig på en nysgerrighed, som er blevet vakt i mødet med modulet. Noget der kobler modulets teori og metoder med de studerendes hverdagserfaringer fra egen praksis.

- **Eksperimenter**

De studerende udfører eksperimenterne i egen undervisningspraksis. Eksperimenterne filmes for at filmene efterfølgende kan danne afsæt for en didaktisk samtale med de medstuderende på forløbet.

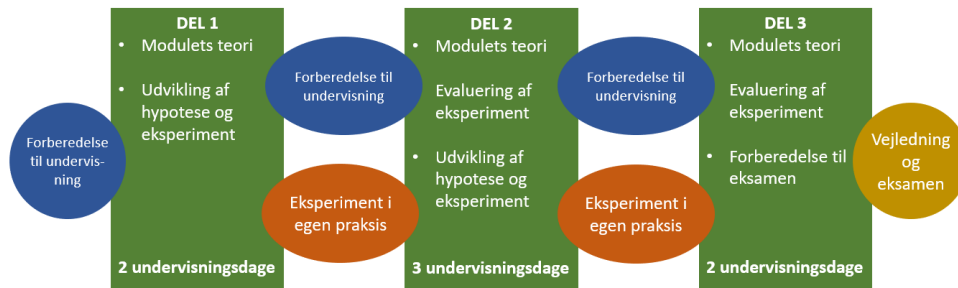
- **Didaktiske samtaler (Evaluering af eksperimenter)**

Med afsæt i Karl Tomms spørgsmålstyper gennemfører de studerende strukturerede didaktiske samtaler om deres erfaringer med deres eksperimenter. Her anvender de udvalgte klip fra deres optagelser af eksperimenterne. På den måde får den didaktiske samtale et meget konkret afsæt.

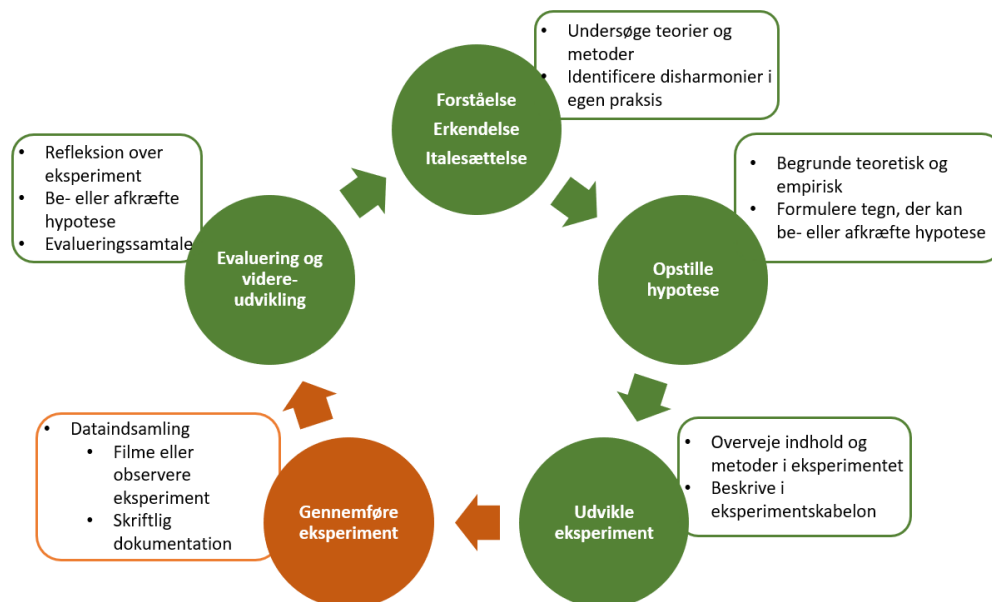
Modulet Fagligt entreprenørskab i de erhvervsrettede uddannelser er et 10 ETCS modul med syv undervisningsgange (heraf er den ene en selvstudiedag). Modulet afsluttes med en skriftlig opgave, som danner afsæt for mundtlig eksamen.

Den hypotesebaserede og eksperimenterende tilgang kræver, at diplommodulet tilrettelægges, således, at der er plads til at de studerende kan eksperimentere i deres praksis. Vi har derfor tilrettelagt vores

modul, så de syv undervisningsdage fordeles over semesteret i blokke af 2 eller 3 dage, der hver adskilles af 3-4 uger. Se modellen nedenfor.

Mellem hver undervisningsblok gennemfører de studerende eksperimenter i egen praksis. Den sidste undervisningsdag i hver undervisningsblok starter de studerende med at formulere en hypotese og udvikle et undervisningseksperiment, som de begrundere teoretisk og empirisk, og de udarbejder en beskrivelse af deres eksperiment i en eksperimentskabelon. Herefter udfører de studerende deres eksperiment i egen praksis, som de videofilmere. Videoen danner afsæt for en didaktisk samtale, som foregår på første undervisningsdag i næste blok. Her evaluerer og videreudviklede de studerende deres eksperiment.

Forløbsevaluering:

Prøveformen er mundtlig prøve med et skriftligt oplæg & et digitalt produkt. Det digitale produkt er ofte klip fra de optagelser, som de studerende har lavet under deres eksperimenter.

Gode råd til underviseren:

Det er vigtigt at eksplicitere, at man selv arbejder eksperimenterende i sin egen undervisning. På den måde kan underviser fungere som rollemodel i forhold til at arbejde med praksisudvikling.

Læringsforståelse bag forløbet:

Vores forståelse af læring knytter sig til en sociokulturel læringsforståelse, hvori læring bliver konstrueret i interaktionen med den kontekst, den foregår i – dvs. læring er situeret, social og medieret gennem de redskaber og ressourcer, vi bruger til at forstå omverdenen (Lave & Wenger 2003; Hansen 2005; Dysthe 2005; Mezirow 2012).

Vi lærer i fællesskab - i interaktionen med hinanden, med teorien og med praksis. Denne læringsforståelse afspejler sig i den måde vi tilrettelægger vores undervisning. Det afspejler sig ligeledes, når de studerende arbejder med at udvikle, afprøve og evaluere deres hypoteser og eksperimenter i samarbejde med deres medstuderende og i en udveksling mellem deres erfaringer fra deres egen praksis og modulets teorier.

Fra studie til job uden stop

Se videoen [her](#).

Vil du også have studerende, der

- kan formidle egen professionsidentitet?
- bliver tydelige i forhold til egne og andres kompetencer i et tværfagligt samarbejde?
- tør møde verden?

Så lad dig inspirere hér.

Fakta:

Sundhed

Psykomotorikuddannelsen

Valgfag semester 7 af 6 ugers varighed, 10 ECTS

Kontaktinformation:

Mathilde Skriver Mikkelsen

Mail: matm@via.dk

Mobil: 8755 2576

Forløbet kort beskrevet:

Forløbet har fokus på, hvordan faglighed kan formidles og faciliteres til et arbejdsmarked, som ikke har kendskab til ens profession. Der arbejdes med kreative processer og input fra undervisere og oplægsholdere, som inspiration til at skabe egen vej ud på arbejdsmarkedet. Forløbet tager bl.a. afsæt i teorier om entreprenørskab og innovation og henvender sig særligt til studerende, der som færdiguddannede skal ud at skabe deres egen karriere og jobprofil.

Mål og formål

Læringsmål:

- At de studerende bliver nysgerrige på egen profession, professionsidentitet og arbejdsmarkedet, således at de kan se sig selv som professionelle i mange sammenhænge
- At de studerende bliver bevidste om, hvordan de med eget fag kan byde ind med kreative og innovative processer på arbejdsmarkedet

Undervisningsmål:

At den studerende opnår viden om:

- Entreprenørskab, innovation og iværksætterier
- Arbejdsmarkedets aktuelle situation og behov
- Karrierelæring og karriereplanlægning

At den studerende kan forstå og reflektere over:

- Egne virkemidler og styrker
- Egen kropslige og sproglige præsentation af en profession
- Egen karriere og læringspunkter
- Egne professionskompetencer set i henhold til arbejdsmarkedet

Teoretisk grundlag i udvalg:

Bandura, A. (2012). Self-efficacy. I: Kognition og pædagogik nr. 83, 22. årgang (*)

Sarasvathy, S. D. (2012). Hvad gør entreprenører entreprenørielle? I: Kognition & pædagogik, nr. 83, 22. Årgang (*)

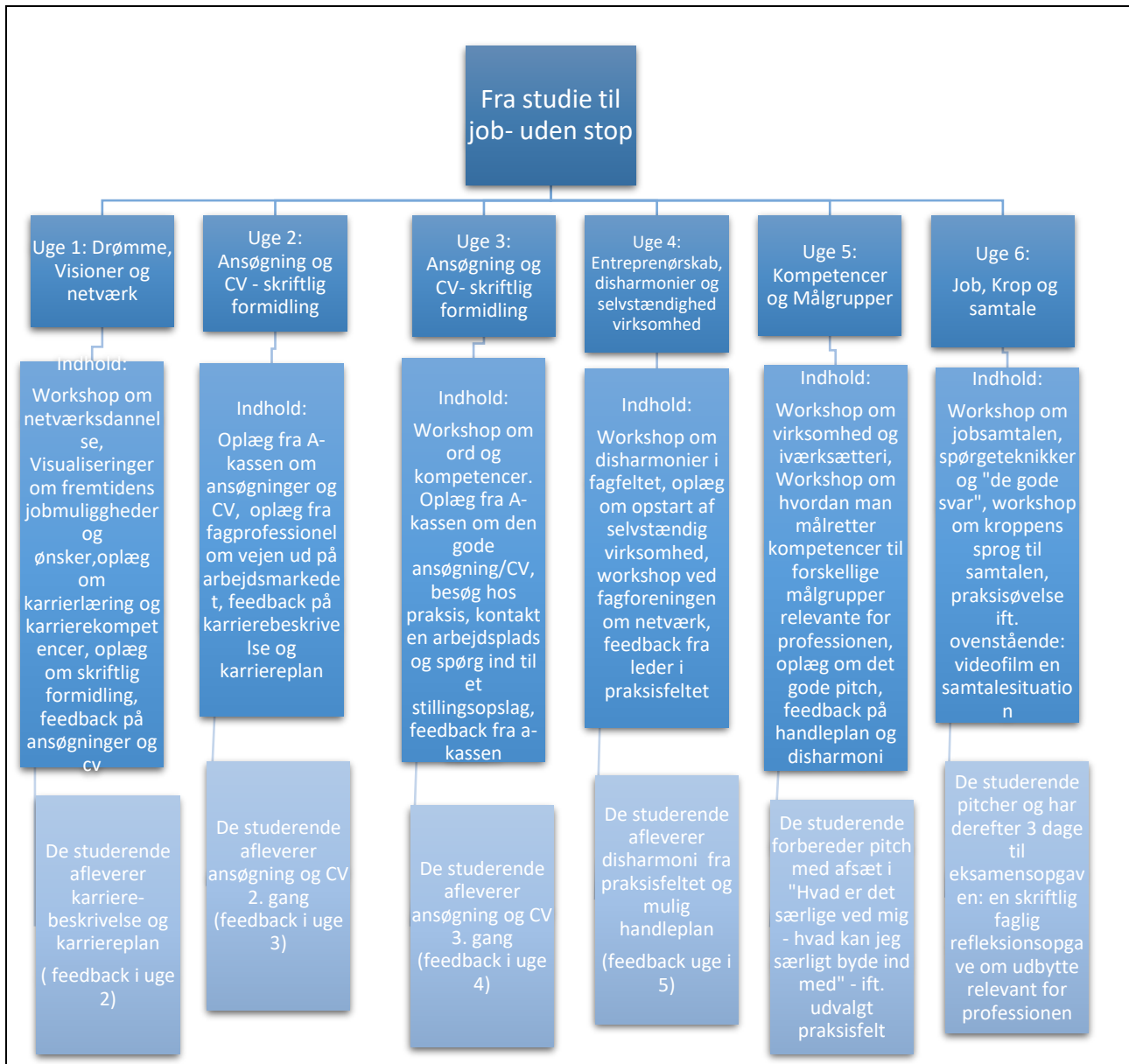
Thomsen, R. (2015). Nu skal vi lære at karriere, I: Asterisk, nr. 75, 2015, s. 10-12 (*)

Bager, L. T., Blenker, P., Rasmussen, P. & Thrane, C. (2010), Entrepreneur-skabsundervisning: Proces, refleksion og handling. Aarhus: Aarhus Entrepreneurship Centre. (s. 51-59)

<http://www.e-pages.dk/aarhusuniversitet/532/>

Shane, S. & Venkataraman, S. (2000). The Promise of entrepreneurship as a field of research. Academy of Management Review, 25 (1), s. 217-226

<p>Formål: Formålet er, at vejen fra studie til job, bliver uden stop.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Øget beskæftigelse for den nyuddannede professionsbachelor - Styrket professionsidentitet hos den nyuddannede 	<p>Carlson C.R. & Wilmot, W.W. (2006). Innovation: The five disciplines for creating what customers want. Crown Business, s. 127-137 (om PITCH) Greve, Linda: PITCH som kvalificeringsredskab. – Foredrag på AU Center for Entreprenørskab og Innovation.</p> <p>Monrad Larsen, Tim (2014). Sådan laver du en effektiv elevatortale. I: Psykomotorik: Afspænding krop og psyke, nr. 1, s. 2.</p>
<p>Centrale aktiviteter i forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Med afsæt i stillingsannoncer (valgt af den studerende) laves ansøgning og CV (samt brutto CV): der arbejdes med dette henover tre uger med løbende feedback fra forskellige sparringspartnere (undervisere, ledere, fagprofessionelle fra praksis, A-kassen og fagforening). • Igennem bl.a. visualiseringer arbejdes der med karrieretermometer, karrierebeskrivelse (jf. karrierekompetencer; Bill Law) og karriereplan (herunder netværksdannelse ol.) og feedback herpå. • Vidensindsamling (State of the art) ift. disharmoni inden for ønskede arbejdsområde og feedback herpå (SKUB-metoden). • Netværk og samarbejde i form af virksomhedsbesøg, besøg fra Erhvervsnetværk, som giver vejledning og sparring ift. iværksætteri mv., besøg af relevante selvstændige med fokus på opstart af egen virksomhed/udvikling af koncept (Business model canvas). • Formidling i form af pitch samt elevatorsamtale (jobsamtalen) og feedback herpå. 	
<p>Forløbets didaktiske pointer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ord på egne kompetencer i for eksempel tværfagligt samarbejde 2. Tydelighed om egen professionsidentitet (egne kompetencer og at kunne italesætte disse) 3. Formidling på skrift, visuelt og mundtligt. 	
<p>De studerendes centrale læringserfaringer fra forløbet: På trods af at de studerende får den samme undervisning undervejs, er det tydeligt, hvor forskellige de er. Forløbet giver plads til, at de kan tage udgangspunkt i det, som de finder relevant hver især – og arbejde med egne styrker og udfordringer undervejs. De mange forskellige input og sparringspartnere undervejs giver den studerende noget forskelligt at spejle sig i, hvilket støtter dem i at kunne se sig selv i mange forskellige sammenhænge på arbejdsmarkedet. Forløbet er afprøvet 3 gange med blandede professioner fra VIA sundhed med god respons, da det giver en ekstra dimension i forhold til at skulle formidle egen faglighed.</p>	
<p>Underviserens forberedelse og rolle: Der kræves</p> <ul style="list-style-type: none"> • stram struktur i planlægningen med mange forskellige undervisere og oplægsholdere, som er erfarne inden for eget område • sikker viden om entreprenørskab, innovation og professionen – særligt for tovholderen <p>Planlægningen af de 6 uger er derfor den forberedelse, der er mest krævende. Samtidig kræver det, at tovholderen løbende snakker med de forskellige implicerede således, at de studerende får følelsen af et sammenhængende forløb.</p>	

Forløbsevaluering:

Forløbet evalueres hver gang af de studerende med afsæt i studieplanen og indhold samt af "hoved-underviserne" sammen med tovholderen inden planlægning af næste forløb.

De studerende arbejder undervejs med 6 obligatoriske opgaver: karrierebeskrivelse og karriereplan, ansøgning, brutto-cv og cv, disharmoni og handleplan samt et afsluttende Pitch. Hermed kan de studerendes progression følges undervejs, og der gives løbende feedback både til og fra de studerende.

Da forløbet er et VIA -valgfag afsluttes forløbet med en skriftlig eksamensopgave: en faglig refleksion over egen læring gennem valgelementet koblet til profession. Dette opleves positivt af studerende og undervisere, da det giver en meget bred indsigt i den proces den enkelte studerende har været igennem og hvad der for den studerende er særligt relevant ift. egen professionsidentitet og udviklingen af denne.

Gode råd til underviseren:

- Planlægningsfasen kræver tid og netværksdannelse, men når forløbet først er planlagt kan rammen genanvendes
- Sæt god tid af til, at de studerende kan arbejde procesorienteret, for mange af dem er det nyt at skulle arbejde på denne måde med egne kompetencer og professionsidentitet
- Vægt fokus på sparring og feedback, da de studerendes arbejde dermed synes mere anvendeligt for dem og samtidig hjælper dem til at se koblinger mellem entreprenørskab og professionsidentitet
- Vær opmærksom på, at deres gives vejledning, sparring og feedback løbende særligt på cv og ansøgning – og afsæt ressourcer til dette.

Læringsforståelse

Forløbet indeholder både undervisning *for* og undervisning *gennem* entreprenørskab. Dette understøtter, at de studerende kan se entreprenørskab, som en del af deres professionsidentitet – det sker blandt andet gennem entreprenørielle processer.

Forløbet bygger videre på entreprenørskabsforløb på semester 6 og teorierne herfra. Dermed ses en progression i den studerendes forståelse af entreprenørskab og innovation, som en del af egen profession.

Giv idéerne liv

Tænk stort – flyv højt

Giv de studerende plads til at lege og drømme. Lad studerende arbejde med aktuelle udfordringer i praksis og mærke virkelighedens kompleksitet på egen krop. I mødet med praksis lærer de studerende at tænke nyt og inddrage brugerne, så idéerne kan realiseres.

Fakta:

Diakoni og socialpædagogik

Kontaktinformation:

Hanne Føns
Lyseng alle 15H, 7280 Højbjerg
Mail: hf@diakonhojskolen.dk
Mobil: 28188670

Katrine N. Graversen
Lyseng alle 15H, 7280 Højbjerg
Mail: kg@diakonhojskolen.dk
Mobil: 26392315

Forløbet kort beskrevet:

"Giv idéerne liv" er et tre ugers sammenhængende undervisningsforløb for cirka 40 studerende. Projektforløbet er en obligatorisk del af uddannelsen. Det er et projektforløb, som er tæt forankret til praksis, idet en udvalgt social institution (fx en handicapinstitution, en varmestue, eller en social café for udsatte) opstiller 5-7 udfordringer, som de studerende skal vælge sig ind på og løse i mindre grupper. Idegenereringen sker igennem faciliterede processer, hvor de studerende finder mulige løsninger. Disse løsninger kvalificeres efterfølgende i mødet med fagprofessionelle i praksis og i brugergruppen, som løsningen omhandler. De studerende iværksætter og realiserer deres idéer i praksis og får løbende og afsluttende sparring og feedback fra både praksisfeltet, medstuderende og undervisere.

Mål og formål

Læringsmål:

at de studerende finder løsninger på de givne udfordringer og fremlægger disse med blik for viden og modeller.

Undervisningsmål:

at give de studerende viden om innovation og socialt entreprenørskab i en uddannelses- og samfundsmæssig kontekst.

at understøtte de studerendes erfaring med professionsvirkelige udfordringer, som giver indsigt i den studerendes egne kompetencer og viden om praksisfeltets kompleksitet

Formål: at understøtte de studerendes innovative mindset og entreprenante kompetencer.

Teoretisk grundlag i udvalg:

Bager, M., Staunstrup, E., og Agerholm, A. O., (2016) Projekter i praksis. Samfundslitteratur

Darsø, L. (2019): Innovationspædagogik. Kunsten at fremelske innovationskompetence. Samfundslitteratur

Lodberg B., & Føns, H. (2016) Diakonien pionerer I: Socialt entreprenørskab 19. årg. nr. 1. Tidsskrift for Socialpædagogik

Pedersen, P. M. (2010): Pædagogisk udviklingsarbejde I: Pedersen, P. M., Foged, B: Nye tendenser i Pædagogisk udviklingsarbejde (s. 13-26) VIASYSTIME

Routhuizen, J. J., Socialpædagogisk udviklingsarbejde. I: Erlandsen, Jensen,

<p>Ud: Undervisningen retter sig ligeledes mod modul 11's kompetencemål som lyder: "Den studerende ... begrunde, iværksætte, udvikle, dokumentere og evaluere pædagogiske indsatser i forhold til mennesker i udsatte positioner". Dette indrammer en vigtig del af målet for undervisere at se.</p>	<p>Langager & Petersen (2013) Socialpædagogik - En grundbog. Hans Reitzels Forlag</p> <p>Socialøkonomisk forretningsmodel. https://www.startupsvar.dk/Download-files/Social-Business-Model-Canvas-Startupsvar.pdf</p>
<p>Centrale aktiviteter i forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teoretisk forståelse/præsentation af aktuelle begreber • Processer som understøtter et innovativt mind-set • Idegenerende og kvalificerende processer • Pitche ideer med relevant feedback fra praksisfelt, medstuderende og undervisere • Realisere og udføre innovative idé • Feedback på og evaluering af proces og produkt 	
<p>Forløbets didaktiske pointer: (tidligere: Hvad i forløbet kan betegnes som best practice = til gavn for andre undervisere?).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forløbet er et intensiv forløb der involverer næsten alle undervisnings- og studietimer i 3 uger, hvilket giver de studerende den bedste mulighed for at fordybe sig i projektet. • Forløbet er praksisnært, og de studerende skal ikke blot skal idégenerere, men også realisere deres idéer med løbende og afsluttende feedback fra både medstuderende, undervisere og fagprofessionelle i praksisfeltet - ikke mindst brugergruppen. 	
<p>De studerendes centrale læringserfaringer fra forløbet:</p> <p>De studerende får smag for at udvikle praksis og ser, at der er mange flere muligheder for det end de tror. Det centrale læringsmål er at forløbet fremmer modet og lysten til at tænke stort og udføre idéer i praksis. Dette lykkes for de fleste.</p>	
<p>Underviserens forberedelse og rolle:</p> <p>Forløbet kræver først og fremmest at der træffes aftale med en samarbejdspartner/social institution i praksis, som er villig til at medvirke og bidrage med de ressourcer projektet kræver. I denne proces er det væsentlig at få afstemt forventninger med samarbejdspartneren i forhold til proces og produkt.</p> <p>Som underviser skal man desuden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • indtage en faciliterende rolle og understøtte de studerendes innovative processer. • vejlede og sparre med de studerende løbende, hvis de bliver modløse og frustrerede i processen. • Afhjælpe eventuelle samarbejdsvanskeligheder med praksisfeltet 	
<p>Beskrivelse af forløbet:</p> <p>Fase 1.</p> <p>Intro til projektet – Teoretiske perspektiver på innovation og entreprenørskab (1.dag) Oplæg og arbejde med relevante teoretiske begreber og tilgange inden for innovation, socialt entreprenørskab og pædagogisk udviklingsarbejde. Skabelse af et fysisk "Innovativt læringsrum". Kort præsentation af "udfordringer".</p> <p>Præsentation af social institution (2.dag) Rundvisning på institutionen og præsentation af institutionen samt brugere af tilbuddet. Tovholderen (på institutionen) uddyber de opstillede udfordringer.</p>	

De studerende vælger sig ind på udfordringerne.
Konstituering af de forskellige projektgrupper: Identificering af gruppens innovative ressourcer, udarbejdelse af samarbejdskontrakt mm.

Fase 2. 'Idegenerering'

Idegenererende processer (3.dag)

Korte oplæg om innovative processer samt facilitering af divergente processer

Idegenererende processer (4.dag)

Præsentation af forskellige projektmodeller, som grupperne efterfølgende arbejder med i kvalificeringen af deres idéer.

Fase 3. 'Kvalificering' (5.-9.dag)

I denne del af forløbet planlægger de enkelte projektgrupper selv arbejder deres forløb og arbejder selvstændigt med kvalificering og udførelse af løsningerne.

De studerende har mulighed for at deltage i daglige 'morgenmøder' med de øvrige studerende og undervisere, hvor de får mulighed for sparring. Ligeledes er der mulighed for kontakt til 'tovholderen' på den udvalgte institution for at få sparring og lave specifikke aftaler. I kvalificeringen af projektet indgår også kontakt til og inddragelse af brugerne på den sociale institution. De studerende også til at opgave at kontakte relevante virksomheder m.fl., som vil donere materialer og midler til realisering af projektet.

Midtvejs i det innovative projekt er indlagt en 'Stop-op dag', hvor projektgrupper skal pitche deres ide for praksisfeltet, medstuderende og undervisere, som giver feedback på konkrete barrierer og muligheder.

Fase 4. 'Realisering' (9.-14. dag)

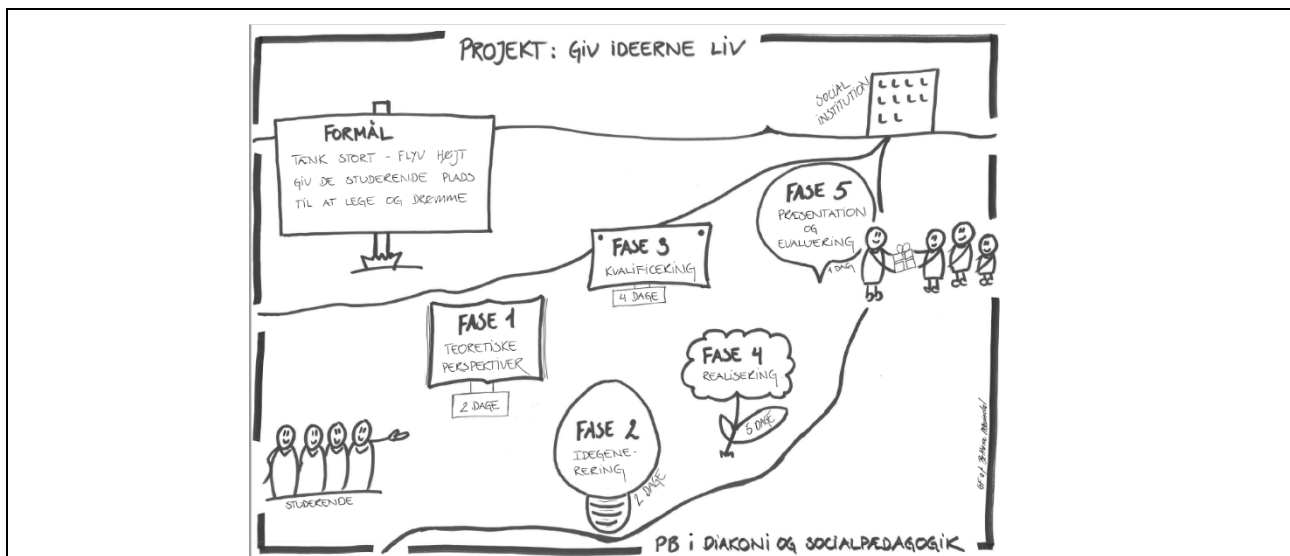
I denne fase realiseres idéerne, det kan enten være i form af et konkret produkt (f.eks. indretning af rum for udsatte unge, flytbare butik til produkter fra værksted, indretning af have) eller afholdelse af en event/begivenhed (fx Sankt Hans aften for hjemløse, pop-up koncert, workshop for frivillige). eller udarbejdelse af idekatalog/drejbog (rygepolitik på handicapinstitution, implementering af pædagogisk metode). Elementer fra den kvalificerende fase fortsætter i realiseringsfasen.

Fase 5. Præsentation og evaluering (15. dag)

På sidste dag gennemgår hver projektgruppe følgende spørgsmål i deres fremlæggelse for repræsentanter fra praksisfeltet, medstuderende og undervisere:

- Fremlæg projektets tilblivelse fra idé til produkt
- Hvad har fungeret godt i processen? Hvad har udfordret processen?
- Hvilke fagbegreber kan inddrages ift. projektet?
- Hvad tænker I ift. projektets bæredygtighed?

Ligeledes tjekker hver studerende ud af projektet med refleksion over egen læring i projektet.

Forløbsevaluering:

Fremlæggelsesdagen er afslutningen på forløbet jf. beskrivelse af undervisningsforløbet. Denne dag fremlægger hver projektgruppe ud fra overskrifter/spørgsmål jf. Fase 5 (beskrevet i konkret beskrivelse) Gruppen har 10-15 minutter til præsentationen. Der må gerne inddrages filmklip, plancher, lydspor, billeder m.m. Efterfølgende er der ca. 15 min. til feedback, diskussion og spørgsmål fra repræsentanter fra praksisfeltet, medstuderende og undervisere. Feedbacken indgår som en del af den samlede evaluering. Slutteligt evaluerer man mundtlig, hvordan forløbet har været. Der sluttes af i en rundkreds, hvor alle tjekker ud med en beskrivelse af en særligt ting/læring/oplevelse, man tager med sig. "Giv ideerne liv" afsluttes ikke med en eksamen, men viden og erfaringer fra forløbet kan inddrages i den senere eksamination på modulet, hvor to større moduler afsluttes i en mundtlig eksamen med karakter.

Gode råd til underviseren:

Brug gerne dit, de studerendes og uddannelsens netværk til at finde samarbejdspartnere til forløbet. Hvis processen skal lykkes, er det vigtigt at få afstemt forventninger med samarbejdspartnere i praksis - dette særligt i forhold til:

- Udarbejdelse af relevante udfordringer set i forhold til de studerendes professionsfelt og ressourcer
- Tovholdernes ressourcer og tidsforbrug i projektet
- Undervisereren skal kunne rumme de studerende frustrationer og vejlede dem videre

Læringsforståelse bag forløbet

I starten af forløbet undervises der i relevante teoretiske begreber samt ressourceafklaring i forhold til at få de studerende til at afdække projektgruppernes forskellige kompetencer/evner. Herefter faciliteres forskellige idégenerende og kvalificerende processer med henblik på at skabe værdi for andre. Gennem arbejds- og samarbejdsprocesserne udvikles løsninger på de aktuelle udfordringer. På den måde arbejdes der både med entreprenørskab som kompetencer i bl.a. kreativitet, som kreative processer bl.a. ideudvikling og som produkt/løsning.

Hovedvægten i undervisningsforløbet lægges på, at de studerende får udviklet, afstemt, kvalificeret og gennemført deres idéer i samarbejde med praksisfeltet. På den måde arbejdes der både med et i - for - gennem. Da de studerende skal anvende deres viden i processen for at kunne levere kreative løsninger på praksisfeltets udfordringer.

Innovationsforløb – tværprofessionelt, internationalt og delvist camp-baseret undervisningsforløb

Skal dine studerende kunne indgå i tværfaglige, tværprofessionelle og internationale udviklingsprojekter, hvor deres kompetencer inden for kommunikation, innovation og entreprenørskab aktiveres? Skal de udfordres på deres personlige og faglige kompetencer i tæt kontakt til virksomheder, så er "Innovationsforløbet" et besøg værd.

Fakta:

VIA Byggeri
Bygningskonstruktør og Kort- og Landmålingstekniker
Valgmodul på 3.semester på Bygningskonstruktør 4.semester på Kort- og landmålingstekniker.

Kontaktinformation:

Andrea Mortensen
Mail: amot@via.dk
Mobil: 8755 4357

Torsten Sack-Nielsen
Mail: tosn@via.dk
Mobil: 8755 4190

Vibeke Kragh

Mail: vik@via.dk
Mobil: 8755 4164

Forløbet kort beskrevet:

Innovationsforløbet er et obligatorisk valgmodul på 3.semester Bygningskonstruktør og 4.semester Kort- og landmålingstekniker. Forløbet strækker sig over hele semesteret med en samlet varighed på 3 uger.

Under forløbet udvikler og løser studerende fra forskellige uddannelser og nationaliteter i fællesskab virksomheders aktuelle udfordringer. De styrker deres entreprenørskompetencer igennem 5 sammensatte moduler og udfører kreative processer, der skaber værdi for andre

Mål og formål

Læringsmål:

- At de studerende kan blive bevidste om egne talenter og kompetencer såvel faglige som personlige og dermed kan bidrage til innovative løsninger i det private erhvervsliv

Undervisningsmål:

- At skabe relationer mellem de danske og de internationale studerende, og derigennem styrke deres netværk både internt og eksternt
- At få viden om den overordnede metode 4D (Discover, Dream, Design, Deliver)
- At få kompetencer til at arbejde med udfordringer stillet af eksterne virksomheder og herunder finde løsninger på udfordringerne.

Teoretisk grundlag i udvalg:

Ole Striim: Kreativ problemløsning og praktisk idéudvikling.

Sara Sarasvathy (Bird in hand principle)

Joseph Air & Harry Ingham (The Johari Window)

Albert Mehrabian: Silent Messages

Estimate profilværktøj med dertilhørende teoretisk oplæg

Statistisk data fra Konstruktørforeningen

Haslebo og Lyndgaard: Anerkendende Ledelse

Geert Hofstede (culture differences)

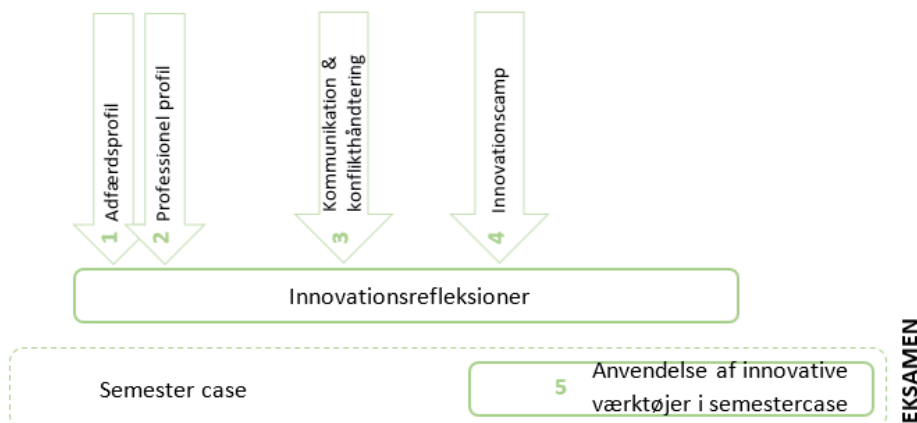
<p>Formål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At klæde de studerende på til at anvende innovative værktøjer og kompetencer - At ændre mindset, så de studerende er klar til en fremtid, hvor verden hele tiden ændrer sig. - Udvikle 21st century skills. 	<p>Mette Lindegaard mfl.: Power i projekter og porteføljer</p> <p>Friederich Glasl (Conflict staircase)</p> <p>Pruitt & Rubin: Dual Concern Model</p> <p>Strandgaard m.fl.: Det samarbejdende Menneske</p> <p>Mikkelsen & Riis: Grundbog i projektledelse</p>
<p>Centrale aktiviteter i forløbet:</p> <p>Innovationsforløbet indeholder 5 elementer, hvor omdrejningspunktet er element 4: Innovationscampen.</p> <p>De øvrige emner arbejder den studerende med forud for campen og den læring den studerende har opnået der, anvendes under campen. Efter campen vil de tilegnede værktøjer skulle anvendes i den studerendes semestercase, og sideløbende med alle elementer skal den studerende arbejde med en innovationsrefleksion, hvori den studerende reflekterer over opnåede kompetencer – hvad er lært, hvad kan bruges fremover.</p>	
<p>Forløbets didaktiske pointer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Påklædningen" af de studerende før campen, hvor de får selvindsigt i egne kompetencer, professionel og processuel viden. - Tid til refleksion og træning i hvert element. Det skal blive en del af deres praksis, hvorfor det skal trænes og ikke blot være en viden de opnår. - Øvelserne og værktøjerne forsøges sammenkoblet med det resterende semester - Forbindelsen til praksis. Det giver et stærkt tilbageløb til uddannelsen, at erhvervslivet deltager i forløbet og stiller professionsrelevante udfordringer. 	
<p>De studerendes centrale læringserfaringer fra forløbet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vi ønsker, at de studerende opnår et kendskab til både egne og andres faglige, personlige og sociale kompetencer 2. Vi understøtter og synliggøre deres innovative mindset og kompetencer. 	
<p>Underviserens forberedelse og rolle:</p> <p>Der kræves en forståelse af, hvad det vil sige at være facilitator frem for traditionel underviser. Som facilitator skal du understøtte de studerendes proces, mægle ved samarbejdsvanskeligheder og guide, men aldrig styre.</p> <p>Afhængig af underviseren kan det være nødvendigt med et kompetenceløft i forhold til innovation og entreprenørskab, konflikthåndtering, kommunikation og adfærdsprofiler.</p> <p>Det forudsættes af der kan skabes samarbejde med eksterne virksomheder og eller kommuner, der ønsker at stille en udfordring og indgå i processen med de studerende.</p>	
<p>Beskrivelse af forløbet:</p> <p>Forløbet består af 5 elementer, hvor alle elementer har både teoretiske oplæg og praktiske øvelser:</p>	

1. Adfærdsprofil (E-estimate): Her lærer den studerende sig selv bedre at kende og opnår forståelse for andres adfærdsprofiler. Formålet er at styrke samarbejdet og kommunikationen i grupperne.
2. Professionel profil: Tidligere studerende fortæller om deres arbejde med innovation og vigtigheden af disse kompetencer i praksis.
3. Kommunikation og konflikthåndtering: Hvordan kommunikerer vi hensigtsmæssigt med andre? Hvordan og hvorfor opstår konflikter, og hvordan løser vi disse?

Element 1,2 og 3 er forberedelse til en uges intens camp (element 4).

4. Innovationscamp: 1 uge, hvor de studerende arbejder med udfordringer stillet af erhvervslivet/praksis. Forskellige værktøjer/metoder præsenteres og de studerende anvender de værktøjer, som de finder hensigtsmæssige i deres egen proces. Den overordnede struktur er givet, dog med valgfrihed i forhold til metode/værktøj.
5. Semestercasen: Værktøjerne fra de 4 første elementer anvendes efterfølgende i semestercasen, hvor de studerende i grupper udformer en sportshal under temaerne Erhverv og Præfabrikation.

Forløbet afsluttes med en skriftlig aflevering (refleksion) samt en mundtlig eksamen. Læringsrefleksionerne skal indeholde den studerendes refleksioner over den læring, som har fundet sted under hele innovationsforløbet og efterfølgende i forbindelse med projektarbejdet. Refleksionen afleveres inden eksamen.

Dag 1: **Adfærdsprofil** og dag 2: **Professionel profil** har til formål at hjælpe den studerende med at afklare egne kompetencer såvel personlige som professionelle. Det gøres ved på dag et at arbejde med adfærd, herunder at udarbejde en personlig **adfærdsprofil**, mens der på dag to definere og beskrive uddannelsens **professionel profil** og kernekompetencer bl.a. ved at sætte fokus på seneste interessentanalyse og det efterspurgte kompetencebehov samt ved besøg af en række rollemodeller.

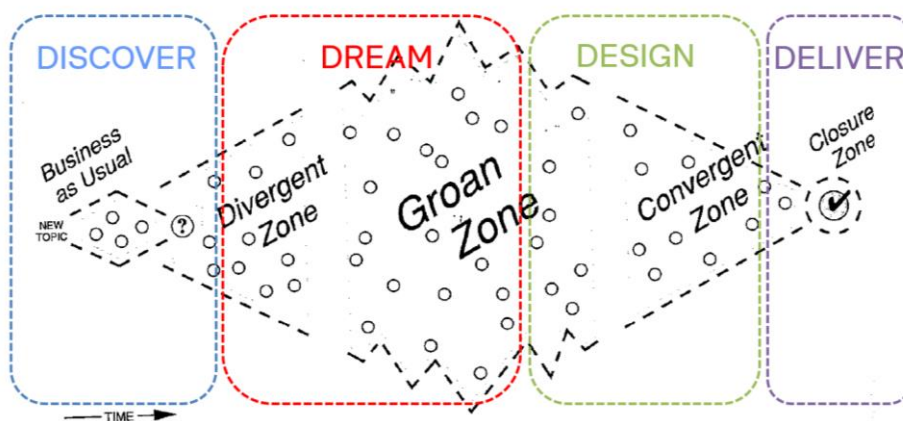
De 2 dage afholdes klassevist for at sikre tryghed og fortrolighed i rummet.

Det tredje element omhandler **Kommunikation og konflikthåndtering** og afholdes over 2 dage. Disse dage er fælles for henholdsvis de danske og de internationale klasser, som et første skridt i retning af at arbejde sammen med ikke kendte. Med en blanding af teoretiske oplæg og øvelser synliggøres det, hvordan egne og andres styrker kan bruges i samarbejdssituationen, hvordan kommunikationen mellem de studerende kan effektiviseres og eventuelle konflikter håndteres hensigtsmæssigt med nedtrappende sprog modsat at optrappe konflikten via sprogbrug og kropssprog.

Campen er det fjerde element og afholdes over 5 dage med deltagelse af samtlige 90 studerende. Arbejdet foregår i grupper af 4-5 studerende på tværs af profession og nationalitet. Omdrejningspunktet er relevante udfordringer stillet af eksterne aktører fra det private erhvervsliv. Campen afholdes i undervisningstiden de 5 dage, hvor grupperne internt planlægger hjemmearbejde afhængigt af deres proces og udfordring. Ugen indledes med en præsentation af en række innovations- og entreprenørskabsværktøjer, som de studerende arbejder med i forhold til en afgrænset problemstilling. Målet er, at de studerende de efterfølgende 4 dage selvstændigt anvender værktøjerne i arbejdet med den valgte udfordring.

Ugen afsluttes med en præsentation af de studerendes løsninger for virksomheder, som har stillet udfordringen. Igennem campen arbejdes der med 4D metoden som overordnet metode, hvor 4 faser med hvert sit fokus danner ramme om arbejdet i grupperne.

De første to faser er divergente og udad søgende, mens de sidste to er konvergente og fokuserer mod et endeligt design og en pitch præsentation.

Femte og sidste element er **anvendelse i semestercasen**. Her skal de studerende anvende de værktøjer, de har lært at kende under forløbet samt deres viden om adfærd, kommunikation og konflikthåndtering i deres semestercase og gruppearbejde. Afslutningsvis skal de udforme et kort skriv om deres refleksioner omkring de ovenstående 5 elementer. Dette papir er udgangspunktet for en mundtlig præsentation ved eksamen.

Forløbsevaluering:

De studerende laver en samlet evaluering via et spørgeskema. Her evalueres på de fem elementer i forhold til forløb, sammenhæng, indhold, afvikling, sværhedsgrad, metode, relevans og opnåede kompetencer aktuelt på studiet og i fremtiden.

De studerende eksamineres i forløbet. Der skal afleveres en sides læringsrefleksion omhandlende de 5 elementer, samt deltages i en mundtlig eksamen, hvor de studerende i grupperne fra campen fremlægger og forsvare deres proces og læringsrefleksioner. Der gives en karakter på 7-skalaen.

Gode råd til underviseren:

- Det er vigtigt at bruge den nødvendige tid på at finde relevante udfordringer. Ikke alle udfordringer vil motivere dine studerende, og det kan tage lang tid at finde de rigtige
- Gør brug af vores fremragende studentervæksthuse

- Sørg for at have fokus på (og ressourcer til) at styrke og understøtte samarbejdet mellem uddannelser og nationaliteter.

Om læringsforløbet:

De første tre elementer omhandler korte teoretiske oplæg og mange praktiske øvelser.

Indholdet i campen er meget afhængig af de udfordringer, der stilles fra erhvervslivet. De udfordringer, de studerende arbejdede med, omhandlede blandt andre cirkulær økonomi – bæredygtighed – Build 4.0 og dermed uddannes de studerende til at vise stærkt samfundsengagement.

FoU-projektet "Circularity city" blev koblet sammen med innovationsforløbet og sammenhæng mellem grunduddannelserne og FoU sikret. Sammenkoblingen mellem FoU projekter og undervisning giver både studerende og undervisere gejst ved at arbejde med den nyeste viden på området. Derudover opnår de studerende en erfaring med FoU og hvad forskning kan bidrage med af opgaver og viden.

Lærere og studerende uddannes SAMMEN

Se videoen [her](#).

SAM-uddannelsesmodellen tager udgangspunkt i *samtidig udvikling og implementering i grundskole og i professionsuddannelse*. Her uddannes lærere og studerende samtidig.

Emnet er entreprenøriel undervisning i henholdsvis teknologiforståelse og inklusion og sociale medier.

Fakta:

Læreruddannelsen + Samarbejde på Tværs

Teknologiforståelse og innovation i skolen (Valgmodul)

Værdifulde fællesskaber – en opfinderrejse for elever i 6. – 7. klasse (SPT) (tværprofessionelt modul)

Kontaktinformation:

Rikke Johannesen

Mail: rjo@via.dk

Mobil: 8755 3029

Mikkel Hjorth

Mail: MISI@via.dk

Mobil: 8755 3084

Forløbet kort beskrevet:

På Læreruddannelsen i Aarhus har vi sammen med Børn & Unge i Aarhus Kommune og VIA studenter-væksthuse arbejdet sammen om en ny uddannelsesmodel for implementering af nye fagligheder og kompetencer i skolen og læreruddannelsen. Modellen hedder SAM-uddannelsesmodellen.

SAM-uddannelsesmodellen tager udgangspunkt i samtidig udvikling og implementering i praksis og på læreruddannelse, og - som en forudsætning for dette - en uddannelse af både lærere og studerende.

Som en del af denne uddannelse udvikler og gennemfører studerende og lærere et læringsforløb for elever i grundskolen, der knyttes til de nationale Fælles Mål for grundskolen.

Mål og formål

Læringsmål:

- Målet er, at studerende og lærere uddannes til at kunne designe og facilitere entreprenørielle læreprocesser med elever i skolen.
- Entreprenørskab handler om at skabe værdi for andre, derfor hviler processen også på en faglighed, som der skal skabes nyt inden for.

Undervisningsmål:

- Fagligheden på valgmodulet er særligt knyttet til entreprenørskab og teknologiforståelse
- Fagligheden på det tværprofessionelle modul 'SPT' er særligt knyttet til entreprenørskab og inklusion/bæredygtighed/sociale medier.
- Fagligheden står ALTID på to ben, hvor det ene er knyttet til entreprenørskab og det andet til det specifikke tema/indsatsen for året.

Teoretisk grundlag i udvalg:

Indholdet skifter – efter det faglige fokus i innovationsprocessen. Men der anvendes altid litteratur af:

- FFE: Taxonomi i entreprenørskabsuddannelse
- Schön, Donald
- Cross, Nigel
- Tanggaard, Lene

<p>Formål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formålet med SAM-uddannelsesmodellen er, at nye fagligheder som entreprenørskab, innovation og teknologiforståelse bliver udforsket og implementeret i læreruddannelsens og skolens praksis på en og samme tid 	
<p>Centrale aktiviteter i forløbet:</p> <p>SAM-uddannelsen finder sted ud fra et gennemgående princip om samarbejde, der skal forstås således, at når vi gør tingene sammen, puljer de ressourcer vi har sammen – ja – så bliver der mere kvalitet i uddannelserne og i praksis. Ressourcebegrebet dækker i denne forbindelse over en SAM-tænkning af faglige, sociale og økonomiske ressourcer.</p> <p>SAM-uddannelsesmodellen er derfor et bud på en løsning på udfordringen ud fra princippet om SAM-arbejde i bogstavelig forstand. Eksempler på udfordringer, der er arbejdet med er kompetenceudvikling af lærere, studerende og elever inden for skolens faglige områder teknologiforståelse og entreprenørskab.</p>	
<p>Forløbets didaktiske pointer:</p> <p>Vi SAM-skaber SAM-uddannelse af elever, lærere og lærerstuderende - og dette sker på en måde, så SAM-uddannelsen både finder sted på skoler og i læreruddannelsen som en integreret del af undervisningen.</p> <p>Implementeringen i undervisningen er også en udforskning af, hvordan disse nye fagligheder kan fungere i skole- og læreruddannelsespraksis. SAM-uddannelsen involverer derfor både studerende, lærere og elever i skolen - samt konsulenter hos B&U og lektorer på læreruddannelsen, der også har et behov for kompetenceudvikling inden for de nye fagligheder og indsatsområder. Der er således 5 centrale aktører i SAM-uddannelsen, der arbejder sammen om at tilegne sig og implementere den nye faglighed i skolen og læreruddannelsens praksis. De 5 aktører puljer derfor deres faglige og sociale ressourcer sammen og lægger dem ind i SAM-uddannelsen.</p> <p>Der deltager omkring 35 studerende, 35 lærere fra 10-15 skoler og 700 elever i forløbet. Det kan synes uoverskueligt at skulle "koordinere" alt dette. Men princippet om SAM går også igen her omkring ansvarsfordeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sektionsleder og konsulent fra Aarhus Kommune formidler udviklingsbehov • Lektorer udvikler og gennemfører selve uddannelsen ud fra udviklingsbehov, samt koordinerer studerendes praksistilknytning • Konsulent Aarhus Kommune koordinerer alt, der har at gøre med skolerne • Studerende og lærere udvikler og gennemfører innovationsforløb for eleverne • Eleverne deltager i innovationsforløbet 	
<p>De studerendes centrale læringserfaringer fra forløbet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det er meningsfuldt, at SAM-udanne studerende og lærere i professionsfeltet 2. Vi kan nå langt og længere, når vi puljer ressourcer sammen. 	
<p>Underviserens forberedelse og rolle:</p> <p>Forberedelsen falder i tre faser.</p>	

Lektorer fra læreruddannelsen i Aarhus og konsulenter fra Aarhus kommune samarbejder i 3 faser, der har hver sit fokus, nemlig pre-fasen, uddannelses-fasen og post-fasen.

1. Pre-fasen fra januar til august

Formålet er at skabe en ny integration af det kommende uddannelsesforløb, hvor det indholdsmæssige fokus for det kommende uddannelsesforløb bliver besluttet. Der bliver taget afsæt i aktuelle uddannelsesbehov for B&U og VIA samt i erfaringerne fra foregående uddannelsesforløb for at sikre, at der sker en uddannelsesmæssig progression for de deltagende lærere. En del af lærergruppen har deltaget i forløbet i flere år, og en del af lærergruppen er nye deltagere. Det endelige design for uddannelsesforløbet sendes ud til lærere i maj og til studerende i juni, således at tilmelding kan ske omkring sommerferien. Lærernes deltagelse bliver aftalt med deres skoleleder, og deres timer bliver anerkendt af B&U med frikøb. De studerendes deltagelse er en del af deres studie og sker ved, at de vælger og gennemfører modulet. Gennemførelsen er betinget af, at de gennemfører innovationsugen på skolerne.

2. Uddannelses-fasen oktober i ugerne 40, 41 & 43 (efteråret 2019)

Denne fase er beskrevet ovenfor. Fasen afsluttes med gennemførelse af en innovationsuge på skolerne.

3. Post-fasen november

Efter innovationsugen deltager eleverne sammen med deres lærere i Edison opfinderkonkurrence på VIA, Aarhus. De studerende deltager i et dommerkvalificeringsforløb i VIA studentervæksthuse Aarhus. Her bliver de kvalificeret til at vurdere elevernes opfindelser og give dem feedback til opfinderkonkurrencen. De vindende elever skal sammen med deres lærere deltage i Danish Entreprenørskabs Award i Fredericia, der altid er placeret i den internationale iværksætteruge 47. De studerende kan også vælge at være dommere til dette arrangement. Forløbet evalueres. Konsulent fra B&U forestår evaluering blandt lærerne – lektorer forestår evaluering blandt studerende.

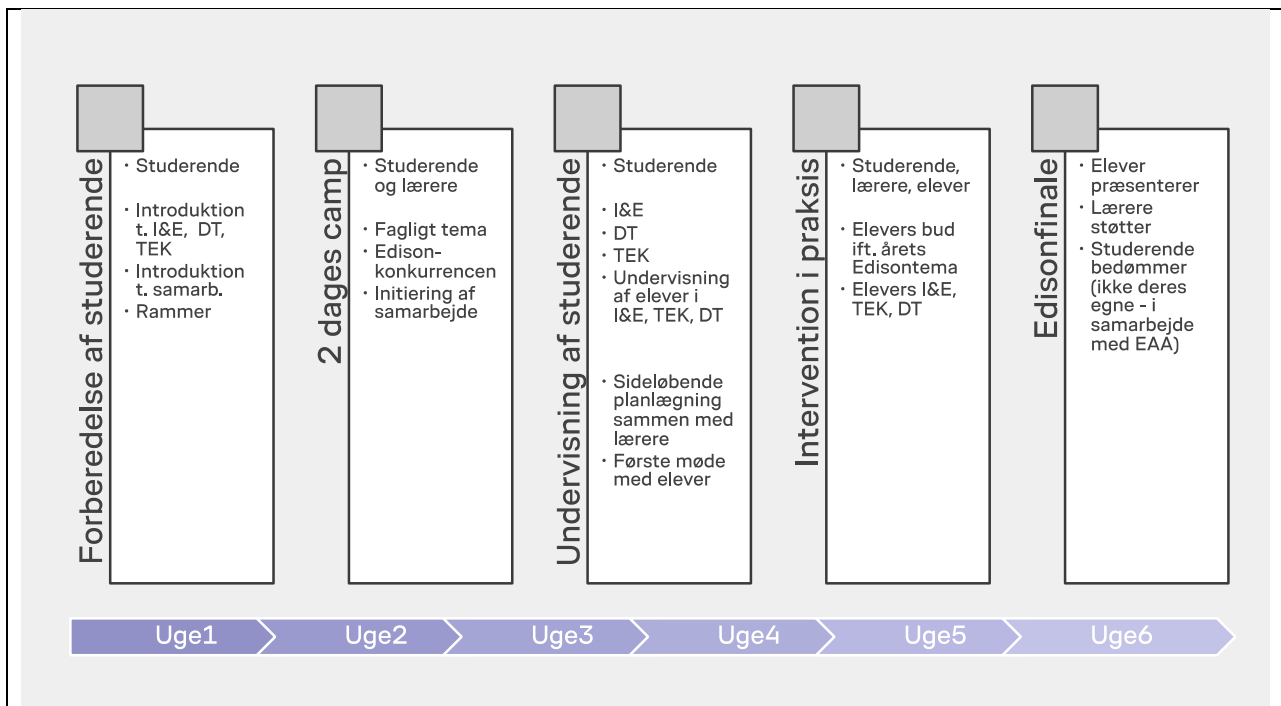
Beskrivelse af forløbet:

Formålet med SAM-uddannelsesmodellen er, at nye fagligheder som entreprenørskab, innovation og teknologiforståelse bliver udforsket og implementeret i læreruddannelsens og skolens praksis på en og samme tid, og at det sker allerede under uddannelsesforløbet. Nye uddannelsespolitiske indsatsområder skal nemlig ofte implementeres i praksis nærmest samtidig med, de bliver vedtaget, og det giver følgende udfordring, som SAM-uddannelsesmodellen er et svar på:

Hvordan implementerer vi en ny faglighed og/eller nye indsatsområder i læreruddannelsen og skolens praksis uden at have ressourcer til først at efteruddanne alle lærerne - og uden at have tid til at vente på, at fagligheden kommer ind i skolen med nyuddannede lærere flere år senere?

Ideen byggede netop på ovenstående udfordring og spørgsmålet om, hvordan VIA og Aarhus kommune kan hjælpe hinanden på kanten af de rammer, som der allerede var. Der gik ganske kort tid fra idé til handling; ca. 3 uger – netop fordi der blev taget afsæt i et udviklingsbehov for begge parter og en aftale om, at vi skal løse det på kanten af de rammer, der allerede er.

Nedenstående figur viser en oversigt over de forskellige elementer i et valgmodul over 6-uger med navnet "Teknologiforståelse og innovation i skolen". Et tilsvarende forløb er blevet gennemført, men over 3 uger i det tværprofessionelle modul SPT.

Forløbsevaluering:

Studerende og lærere gennemfører en innovationsuge med elever i 6. – 7. klasse. Dette er ”masterprøven”.

De studerende har evalueret mundtligt – lærerne svaret på spørgeskema og deltaget i interview.

Gode råd til underviseren:

- Brug princippet om SAM i dine partnerskaber meget bogstaveligt
- Vær nysgerrig på selv at eksperimentere og lære af dine fejl i din undervisning
- Skab tydeligt overblik over ”job-to-be-done” i et sådan projekt, så ansvaret kan deles
- Gå i gang med planlægning 1 år før forløbet skal finde sted.

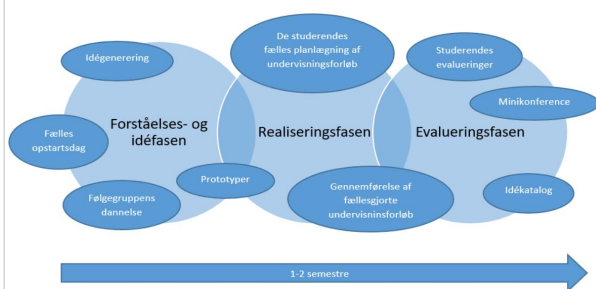
Læringsforståelse bag forløbet

VIA uddanner til praksis - og særligt er at det sker *gennem*, at studerende intervererer i praksis.

Som følge heraf skaber deltagerne erfaringer med entreprenørielle læreprocesser gennem at deltage i entreprenørielle læreprocesser. Disse er kendetegnet ved:

- a) iterative designprocesser med indbygget refleksion (Donald Schön, John Dewey)
- b) afsæt i skolens behov/elevernes interesse (Lave & Wenger)
- c) kreativitet tager afsæt i viden om feltet, der skal nyskabes inden for og udfoldes ved at eksperimentere og modet til at lære af sine fejl/afprøvninger (Tanggaard).

MOVE ON - tværprofessionel entreprenørskabsundervisning på tværs af lærer- og pædagoguddannelserne

Model over forløbet

Entreprenørskab på tværs af uddannelserne!

Et samskabt forløb der vil skabe både entreprenørskabskompetencer hos de studerende samt udvikle tværprofessionelle kompetencer og forståelser på baggrund af de studerendes egne udførte projekter og idéer.

Fakta:

Læreruddannelsen & pædagoguddannelsen

Læreruddannelsens *Tværfaglige element og Lærer i skolen*-modul

Pædagoguddannelsens modul 7

Kontaktinformation:

Sidse Hølvig Mikkelsen

Mail: sihm@via.dk

Mobil: 8755 3216

Lea Ringskou

Mail: lri@via.dk

Mobil: 8755 3780

Christoffer Vengsgaard

Mail: chve@via.dk

Mobil: 8755 3797

Forløbet kort beskrevet:

Samarbejde mellem Lærer- og Pædagoguddannelsen om udvikling af entreprenørskabsundervisning i skolen med fokus på udvikling af de studerende entreprenørielle kompetencer, det meningsfulde tværprofessionelle samarbejde samt udførelsen af konkrete samskabte studenterinitierede entreprenørskabsundervisningsforløb.

Formål:

- Øge fokus på entreprenørskabsundervisning i grundskolen
- Øge de studerendes mulighed for at arbejde tværprofessionelt
- Nedbryde silotænkning i uddannelserne og udvikle fælles didaktiske design

Læringsmål:

- Øge de studerendes entreprenørielle og tværprofessionelle kompetencer.

Undervisningsmål:

- Udvikling af de studerendes kendskab til entreprenørielle processer og metoder
- Udvikling af eksemplarisk entreprenørskabsundervisning i grundskolen.
- Udvikling af entreprenøriel mindset hos de studerende

Teoretisk grundlag i udvalg:

Carboni, M. (2016): Skolebørn nr. 1 – Februar 2016. Lokaliseret den 24.06.19 på: http://www.skoleborn.dk/feb_2016/09--entreprenorskab-i-skolen.html

Giddens, A. (1994): Modernitetens konsekvenser. København: Hans Reitzels Forlag

Kirketerp, A. (2011): "Foretagsomhedsdidaktik – Skubmetoden". I: Kirketerp, A. & Greve, L. (red.): Entrepreneurskabsundervisning. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag

Rasmussen, A. Fritzner, A., og Nordisk Råd (2015): Fra drøm til virkelighed. Lokaliseret på <https://www.ffe-ye.dk/media/783491/fra-droem-til-virkelighed.pdf> den 24.06.2019

Rosa, H. (2014): Fremmedgørelse og acceleration. København: Hans Reitzels Forlag

<ul style="list-style-type: none"> - Udvikling af idékatalog med konkrete eksempler på entreprenørskabsundervisning i grundskolen. - Udvikle forståelse for hinandens forskellige praksis og fagligheder 	<p>Rohde, L. m. fl. (2013): Taksonomi i Entreprenørskabsuddannelse - perspektiver på mål, undervisning og evaluering. Lokaliseret den 24.06.19 på: https://www.ffe-ye.dk/media/538364/taksonomi-i-entreprenoerskabsuddannelse-til-net.pdf</p> <p>Rohde, L. og Olsen, A.L. (2013) Innovative elever: Undervisning i FIRE faser. København: Akademisk Forlag.</p> <p>Undervisningsministeriet (2019a): Tværgående temaer. Lokaliseret den 24.06.19 på https://www.uvm.dk/folkeskolen/fag-timetal-og-overgange/fag-emner-og-tvaergaaende-temaer/tvaergaaende-temaer</p>
<p>Centrale aktiviteter i forløbet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Forståelses- og idéfasen 2. Realiseringsfasen 3. Evalueringsfasen 	
<p>Forløbets didaktiske pointer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arbejdet med det tværprofessionelle som udgangspunkt for entreprenørskabsundervisning - Samarbejdet om en reel opgave der skal udføres i praksis; teori-praksis-handling - Idékatalog som inspirationsmateriale til andre studerende såvel som udøvende professionelle i praksis 	
<p>Underviserens forberedelse og rolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forberedelse af opstartsdage og workshop • Forberedelse af beskrivelser, rammer og one-papers til de studerende • Kontakt til og dannelse af følgegruppe (kan udelades) • Kontakt til og forberedelse sammen med de co-curriculære studerende • Forberedelse af evalueringer og caféfremlæggelser • Forberedelse af minikonference 	
<p>Beskrivelse af forløbet:</p> <p>Projektet kan overføres til samarbejde mellem andre faggrupper, hvis indholdsdelen tilpasses. Projektet kan tidsmæssigt tilpasses, så det imødekommer de studerendes kompetencer inden forløbet og indholdet i projektet kan varieres i forhold til den givne tidsramme, der er til rådighed.</p> <p>Projektet er i enkelt form lavet så der er fælles opstart (kan varieres tidsmæssigt og indholdsmæssigt) og afslutning (kan varieres tidsmæssigt og indholdsmæssigt) med de studerende samt vejledning undervejs. Det er derfor i høj grad de studerendes tværfaglige samarbejde og arbejdsindsats, der er bærende elementer i projektet.</p> <p>Deltagere: Et hold lærerstuderende. Et hold pædagogstuderende. Heraf 4-6 co-curriculære studerende, der har været med til at planlægge og gennemføre processen. Der har været en følgegruppe tilknyttet med ledere fra uddannelserne, ledere fra det kommunale niveau og praktikkoordinatorer fra begge uddannelser.</p>	

Inspireret af FIRE-modellen/metoden (Rohde og Olsen 2013, Rohde og Boelsmand, 2016), som er et eksempel på en metode inden for kategorien Design Thinking, er **to konkrete forløb** afviklet med udgangspunkt i en forståelsesfase, en idéfase, en realiseringsfase og en evalueringsfase.

Forståelses- og idéfasen:

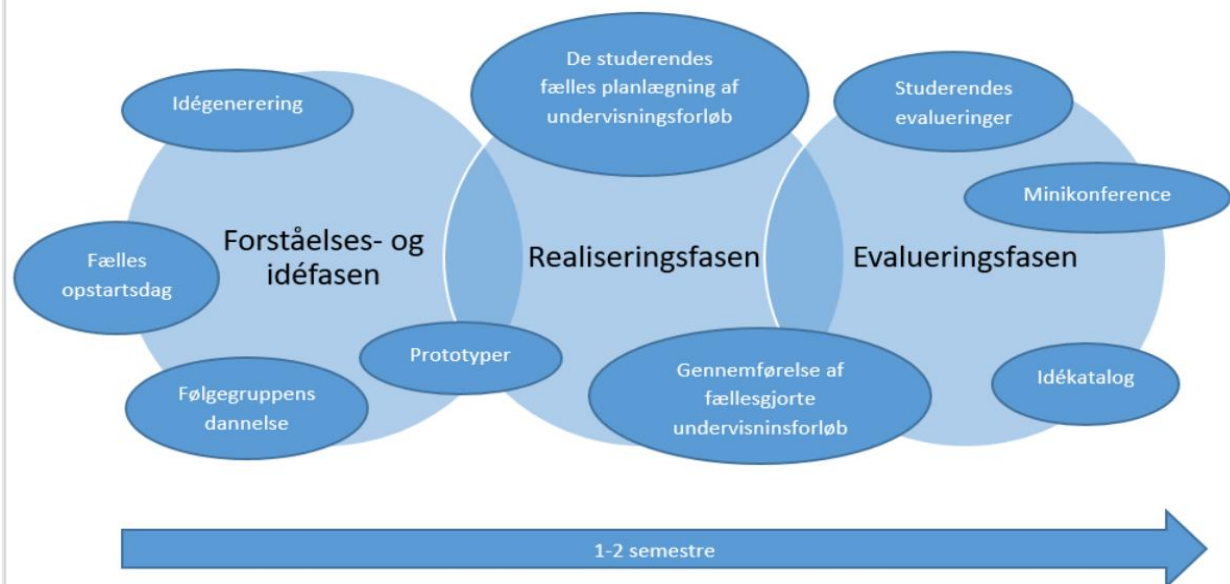
- Hvorfor projektet? Fælles opstartsdag med oplæg og workshops
- Entreprenørskabsteori og øvelser
- Første idegenerering af undervisningsforløb ud fra spørgsmålet: *Hvordan kan vi gennem entreprenørskabsundervisning i det tværprofessionelle samarbejde give elever mulighed for at skabe værdi (social, kulturel, økonomisk)?*
- Prototyper.

Realiseringsfasen:

- Den konkrete planlægning af de studerendes fællesgjorte undervisningsforløb
- De studerendes gennemførelse af deres fælles planlagte forløb samt dokumentering.

Evalueringsfasen:

- Studerendes egen evaluering. Videolog, fotodokumentation og skriftlig evaluering
- Elevevalueringer. Mundtlig evaluering efter endt undervisningsforløb og udvalgte elevinterviews
- Caféfremlæggelser m. følgegruppe og andre studerende som feedback-grupper
- Udvikling af idékatalog
- Minikonference.

Her følger en nærmere beskrivelse af de to forløb:

1. Første runde: Studerende fra de to uddannelser skal samarbejde om at planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere et entreprenørskabs-undervisningsforløb med udgangspunkt i faget matematik – udføres i de lærerstuderendes praktik
2. Anden runde: Studerende fra de to uddannelser skal planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere en skoleovertagelse (indskoling) og lave entreprenørskab undervisning en hel dag.

Begge runder: De studerende skal beskrive deres undervisning i form af bidrag til et *idékatalog* til inspiration for andre studerende og praksis. Derudover skal de fremlægge deres forløb for hinanden samt en følgegruppe bestående af uddannelsesledere fra de to uddannelser, kommunale skolechefer, pædagogiske og administrative ledere fra uddannelserne. Følgegruppens formål er at sikre faglig sparring og input fra både udviklere samt modtagere, derudover er der ved brug af følgegruppen indtænkt et forpligtende møde og samarbejde mellem de relevante aktører, der arbejder med entreprenørskab i skolen. Projektet vil kunne gennemføres uden følgegruppe.

Forløbsevaluering:

- Studieprodukter, der er tilpasset modulerne, så de indgår i modulets gennemførelse.
I dette projekt afleverede de studerende fælles skriftliggjorte produkter, der beskrev deres konkrete undervisningsforløb, teorien bag samt billeder af evt. prototyper o. lign. Derudover afleverede alle Vlogs optaget umiddelbart efter udførelsen af deres undervisningsforløb.
- Udvikling og skriftliggørelse af undervisningsformater til entreprenørskabsundervisning på tværs af de to uddannelser i form af et one-paper
- Løbende mundtlige og skriftlige evalueringer fra både studerende, undervisere, uddannelsesledere og kommunale skolechefer. Blandt andet i form af evalueringsark uddelt efter hvert møde med de studerende, efter møder/minkonferencer med alle interessenter.
- Kick-off møder
- Minikonference
- Slutrapport
- Idékatalog skabt på baggrund af de studerendes gennemførte entreprenørskabsundervisning i grundskolen.

Gode råd til underviseren:

1. Vær meget omhyggelig og klar omkring rammerne for og formålet med projektet ift. både studerende, co-curiculære studerende, følgegruppe og praksis
2. Inddrag praksis og følgegruppe så tidligt som muligt i forløbet
3. Sæt tid af til sparring på og deltagelse i de studerendes forløb.

Læringsforståelse bag forløbet:

Forløbet har intention om at inspirere og motivere til at arbejde tværprofessionelt *om, gennem og med* entreprenørskabsundervisning i grundskolen